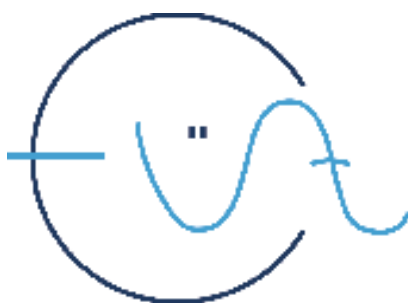

Az EURÓPAI Üzleti Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola

HÁZIRENDJE

2016.

Jóváhagyta: Németh Eszter igazgató

A fenntartói jóváhagyási dátuma: 2016. 05. 25.

Hatálybalépés időpontja: 2016.09.01.

Időbeli hatálya, érvényessége: további módosításig

Nyilvánosságra hozatal: 2016. 09. 01.

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „*A bölcs tanítás az élet forrása.*” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül. A színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését gyermekszerepet alapozza meg.

A baptista iskola: Több, mint iskola.

Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, valamint a tehetséges diákok érvényesülésének segítéséért, a tehetség gondozásáért.

Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Tartalomjegyzék

I. Bevezető rendelkezések.....	4
1. A házirend hatálya.....	4
2. A házirend nyilvánossága.....	4
II. Házirend.....	5
1. A tanuló távolmaradásának, mulasztásának igazolása.....	5
2. A térítési díj/tandíj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó rendelkezések, továbbá a tanuló által előállított termék, dolog, alkotás vagyoni jogára vonatkozó díjazás szabályai.....	8
3. Eljárási díj, illeték.....	8
4. A szociális ösztöndíj, a szociális támogatás megállapításának és felosztásának elvei, a nem alanyi jogon járó tankönyv támogatás elve, az elosztás rendje.....	8
5. A tanulók vélemény nyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formája.....	8
6. A tanulók jutalmazásának elvei és formái.....	10
7. Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei.....	10
8. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje, az osztályozó vizsgára jelentkezés módja.....	12
9. A tanítási órák, foglalkozások közötti szünetek, valamint a főétkezésre biztosított hosszabb szünet időtartama, a csengetési rend.....	13
10. Az iskolai, a kollégiumi tanulói munkarend.....	14
11. A tanórai és egyéb foglalkozások rendje.....	15
12. A tanulók tantárgyválasztása, annak módosításával kapcsolatos eljárási kérdések.....	17
13. Az iskola helyiségei, berendezési tárgyai, eszközei és az iskolához tartozó területek használatának rendje.....	17
14. A tanulók közreműködésének meghatározása saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, rendezvények előkészítésében és lezárásában.....	18
15. Az iskola által szervezett, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó iskolán belüli elvárt tanulói magatartás.....	15
16. Óvó-, védő rendszabályok.....	20
III. A házirend egyéb elemei.....	21
1. A tanulók által iskolába behozható dolgok és eszközök.....	21
2. Felmentések.....	21
3. Tanulmányok alatti vizsgák.....	22
4. A tankönyvek kiadására, a tankönyvrendelésre vonatkozó szabályok.....	23
IV. Melléklet.....	25

I. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A házirend az iskola működésének fontos szabályozó dokumentuma. Az intézmény belső életére vonatkozik. Azokat az alapvető szabályokat rögzíti, amelyek az iskolai munka rendjét határozzák meg, abból a célból, hogy a tartalmi tevékenység kiegyensúlyozott, rendezett körülmények között valósuljon meg.

Jelen házirend alapja:

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi XXXVII. törvény,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet,
- a 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről.

1. A házirend hatálya:

- a házirend előírásait be kell tartania az iskola tanulóinak, a tanulók szüleinek, az iskola pedagógusainak és más a pedagógiai munkát segítő alkalmazottainak, valamint egyéb munkára irányuló jogviszonyban vagy megbízási, vállalkozói szerződés keretében alkalmazott óraadó és egyéb munkatársaknak.
- Az iskola tanulóira, dolgozóira a házirenden kívül vonatkozik minden olyan rendelkezés is, amelyet magasabb szintű jogszabály állapít meg.
- A házirend időbeli hatálya: a tanulóra attól az időtől vonatkozik, amikor az iskolába beiratkozik (tanulói jogviszonyt létesít) és a tanulói jogviszony megszűnéséig tart. Az iskola az első tanév megkezdéséhez köti a következő tanulói jogok gyakorlását:
  - kollégiumi ellátásban való részesülés,
  - a Pedagógiai Program keretei között választható tantárgyak, foglalkozások választása,
  - rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban való részesülés.
- A házirend előírásai vonatkoznak azokra az iskolai és iskolán kívüli, tanítási időben, illetve tanítási időn kívül szervezett programokra, amelyeket a Pedagógiai Program alapján az iskola szervez, és amelyeken az iskola ellátja a tanulók felügyeletét.

A házirend érvényes kihirdetésének napjától annak módosításáig vagy visszavonásig.

2. A házirend nyilvánossága

- A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek joga és kötelessége megismerni.

A házirend egy-egy példánya megtekinthető:

- az iskola tanári szobájában,
  - az iskola igazgatójánál,
  - az iskola igazgatóhelyettesénél,
  - az osztályfőnököknél,
  - az iskola honlapján,
  - az iskola faliújságján.
- Minden tanév elején, minden osztályban legalább egy osztályfőnöki órát a házirend ismertetésére, értelmezésére kell fordítani, melynek tudomásulvételét a tanulók

aláírásukkal igazolják. Amennyiben a házirend módosul, úgy arról minden osztályfőnöknek tájékoztatni kell a tanulókat.

3. A házirendben meghatározott szabályok megsértése esetén fegyelmezési, súlyosabb esetben fegyelmi eljárás lefolytatására kerül sor.
4. Az iskola minden tanulójától és dolgozójától, a gyakorlóléhelyek működtetőitől elvárja az együttműködést a házirend megtartásában, a konfliktusok norma szerinti kezelésében.

II. Házirend

1. A tanuló távolmaradásának, mulasztásának igazolása:

Ha a tanuló a tanítási óráról, gyakorlóról távol marad, mulasztásnak minősül, a mulasztást igazolnia kell.

1.1. A mulasztást akkor kell igazoltnak tekinteni, ha:

- a) a tanuló – a szülő előzetes írásbeli kérelmére – engedélyt kapott a távolmaradásra. Az engedélyezés rendje a következő:

- hivatalos kikérőt kell benyújtani, amelyet
  - ha a kikérés 1-3 napig terjed, az osztályfőnök engedélyezhet,
  - ha a kikérés a 3 napot meghaladja, az igazgató engedélyezheti az osztályfőnökkel egyeztetve.
  - **kivételes esetben** 1-1 tanítási óráról való távolmaradásra a szaktanár adhat engedélyt.

A tanuló ezzel a lehetőséggel egy tanévben maximum 3 alkalommal élhet.

- A döntésről a tanulót írásban kell tájékoztatni.
- A döntésnél figyelembe kell venni:
  - a tanuló mulasztott óráit, és azok jellegét (igazolt, igazolatlan),
  - a tanuló távollétének a tanulmányaira gyakorolt várható hatását.
- b) Ha a tanuló beteg volt, ezt az alábbiak szerint igazolja:
  - a betegség miatti mulasztás igazolásához az ellenőrző-könyvben rögzített orvosi igazolás szükséges, amely tartalmazza a betegnapló sorszámát és melyben szerepel az is, hogy a tanuló ismét egészséges és látogathatja az iskolát.
- c) Ha a tanuló hatósági intézkedés miatt nem tudott az iskolába járási kötelezettségének eleget tenni, akkor hiányzását az adott hatóság által kiállított igazolással igazolhatja.
- d) Ha a felnőttoktatásban részt vevő tanuló egyéb alapos ok miatt nem tudott iskolába jönni, azt a tanuló –a tanév során legföljebb 3 tanítási nap erejéig maga igazolhatja. Ebben az esetben nem köteles megnevezni a hiányzás okát.

1.2. A hiányzás igazolását az oktatásban való ismételt részvételt követő első osztályfőnöki órán az osztályfőnöknek le kell adni. Ha az igazolást ekkor nem mutatja be, hiányzása igazolatlanak minősül.

1.3. Késések és azok igazolása:

Ha a tanuló a tanítási óra, gyakorlati foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell.

Késésnek minősül, ha a tanuló a becsengetést követően nem tartózkodik a tanteremben, a gyakorlat kezdetén nincs jelen.

A késéseknél nem kell figyelembe venni azokat, amelyek:

- a rendkívüli időjárási körülmények miatt következtek be. Pl.: nagy havazás, ónos eső stb.,
- a tanuló önhibáján kívüli körülmények miatt következtek be. Pl.: vidéki menetrendszerinti tömegközlekedési járat kimaradása, menet közbeni meghibásodás stb.

A tanár, gyakorlatvezető a késést –a késés percben kifejezett időtartamával együtt – bejegyzi a naplóba, illetve a tanuló foglalkozási naplójába.

A tanuló a késés igazolását a késést követő 3 tanítási napon belül írásban nyújthatja be. A tanuló által igazolt késés nem haladhatja meg – a mulasztás igazolásával együtt – a 3 tanítási napnak megfelelő óraszámot.

A késés igazolásának elfogadásáról – közlekedési vállalat, illetve a késést előidéző, objektív akadályt jelentő szervezet igazolása - a szaktanár, gyakorlatvezető, ha ő nem fogadta el és a tanuló kéri, akkor az osztályfőnök dönt.

A késések idejét össze kell adni, amennyiben ez az idő eléri a tanítási óra, gyakorlati foglalkozás időtartamát, igazolt, vagy igazolatlan órának minősül.

A késő tanuló az óráról, gyakorlati foglalkozásról nem zárható ki.

1.4. A gyakorlati képzés foglalkozásain a részvétel kötelező.

- Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az éves gyakorlati óraszám 20 %-át, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a mulasztás eléri a fent nevezett értéket, de igazolatlan mulasztása nincs a tanulónak, a nevelőtestület – a szakmai gyakorlatot vezető személy véleménye alapján – lehetőséget adhat a gyakorlatok pótlására, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzés esetén a gyakorlati képzést folytató szervezet javaslatát a nevelőtestület figyelembe veszi.
- Ha a gyakorlati képzést tanulószerveződés keretében gyakorlati képzést folytató szervezetnél végzi, akkor az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.
- Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) 20 %-át, a tanuló az évfolyam követelményét nem teljesítette (magasabb évfolyamba nem léphet). Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) 5 %-át. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.
- Ha az összefüggő szakmai gyakorlaton a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő 20 %-át, de
  - igazolatlan mulasztása nincs, vagy
  - az igazolatlan mulasztás nem haladja meg az összefüggő gyakorlati képzési idő (óraszám) 5 %-át és az igazolatlan mulasztását pótolta, és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamba léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője

ezt igazolja. A magasabb évfolyamba lépés kérdésében a gyakorlati képzés szervezőjének javaslatára a szakképző iskola nevelőtestülete dönt.

- A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló igazolatlan mulasztásáról haladéktalanul értesíti az iskolát.

1.5. A hiányzás következményei:

- ha az elméleti órákról való igazolt és igazolatlan mulasztás együttesen meghaladja a 250 órát,
- a 13. évfolyamon az elméleti órák 20 %-át,
- a 9-13. évfolyamon bármely tantárgy évi óraszámának a 30 %-át,

és emiatt a tanuló teljesítménye a tanítási év közben nem értékelhető érdemjeggyel, a tanuló a tanév végén nem lenne osztályozható a nevelőtestület engedélyezheti, hogy az elméleti tantárgyból osztályozó vizsgát tegyen, de csak akkor, ha az igazolatlan mulasztások száma nem haladja meg a 20 tanórát. A nevelőtestület engedélyének hiányában a tanév végén az adott tanuló nem osztályozható.

1.6. Az igazolatlan hiányzás és következményei:

- A nagykorú –nem tanköteles - tanulónak megszűnik a tanulói jogviszonya, ha igazolatlanul többet mulaszt 30 tanítási óránál. A szülővel egy háztartásban élő, önálló keresettel nem rendelkező tanuló esetében a szülőt/gondviselőt az igazolatlan mulasztásról és következményeiről 10, illetve 20 tanítási óra után az intézménynek értesíteni kell (osztályfőnök kezdeményezi).
- A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola, írásban értesíti a tanulót, a gyakorlati képzést folytató szervezetet és a szülőt. A tényt rögzíti a KIR-ben.

1.7. A tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola házirendjében a mulasztás nyilvántartására és a mulasztás igazolására vonatkozó szabályokat a gyakorlati képzést folytató szervezetnek is alkalmaznia kell.

2. A térítési díj/tandíj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó rendelkezések, továbbá a tanuló által előállított termék, dolog, alkotás vagyoni jogára vonatkozó díjazás szabályai

a. Térítési díj befizetése:

- Az iskolában folyó képzésekkel, vizsgákkal kapcsolatban csak a 229/2012 (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 34-37.§- a (ld.: 2. számú melléklet) és a fenntartó által szabályozott összegű térítési- és tandíjak szedhetőek be.
- A térítési díjra/tandíjra kötelezetteknek a díjat félévenként kell megfizetni. Az első részletet november 15-ig, a második részletet pedig május 15-ig. Végzős osztály esetén a II. félévben esedékes térítési díj/tandíj megfizetésének határideje április 30.
- A tanuló kérelmére, indokolt esetben egyéni elbírálás alapján a havi egyenlő részletekben történő befizetést engedélyezheti az iskola igazgatója. A havi befizetés határideje: minden hónap 10-e.
- A javító- és pótló vizsgára a vizsgadíjat a jelentkezés benyújtásakor kell megfizetni.

b. A térítési díj visszafizetése:

- A befizetett tandíj, térítési díj tanuló írásbeli kérelmére történhet.

- A visszafizetés feltétele, hogy a képzést önhibáján kívül nem tudja elkezdni, vagy folytatni és ezt hitelt érdemlően bizonyítja.

A tandíj és a térítési díj mértékét a hatályos jogszabályok alapján a fenntartó évente határozza meg

- c. A tanuló által előállított termék, dolog, alkotás vagyoni jogára vonatkozó díjazás szabályai: iskolánk gyakorlatában jellemzően termék, önálló alkotás nem keletkezik. Amennyiben az iskola az iskolai foglalkozás keretében a tanulók által készített dolgok vagyoni jogát átruházza, az elkészítésben közreműködő tanulóknak díjazás jár. A tanulóknak kifizetett díj mértéke az iskola számára kifizetett összeg 50%-a, melyet az adott dolog elkészítésében közreműködő tanulók között a végzett munka arányában kell szétosztani.

3. Eljárási díj, illeték:

Az elveszett iskolai bizonyítvány másolat, másodlat (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 114.§.) illetékköteles. Az elveszett, megsemmisült bizonyítvány másolatának, másodlatának kiadása írásos kérelem beadása alapján lehetséges. Az illeték a hatályos jogszabály alapján jelenleg 2000 Ft, másolat, másodlat kiállításának eljárás díja: 2000 Ft, amelyet az intézmény pénztárába, vagy postai úton kell befizetni. A másolat, másodlat a kérelem beadása és a befizetések után kerül kiállításra.

4. A szociális ösztöndíj, a szociális támogatás megállapításának és felosztásának elvei, a nem alanyi jogon járó tankönyv támogatás elve, az elosztás rendje:

- 4.1. A tanuló részére biztosítható szociális ösztöndíjak, illetve támogatások odaítéléséről, javaslatról – amennyiben erre az iskola jogosult – az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület dönt.

A szociális ösztöndíjak, támogatások javaslatánál előnyt élvez az a tanuló, aki

- árva, félárva,
- hátrányos helyzetű,
- akinek egyik, vagy mindkettő szülője munkanélküli,
- akit az egyik szülő egyedül nevel,
- akinek a szülei, gondviselője gyermekvédelmi támogatásban részesül.

- 4.2. A tankönyv vásárlásához, használathoz biztosított – nem alanyi jogon járó – támogatás odaítélésének elveiről évente a nevelőtestület dönt. Amennyiben a szociális elvek a meghatározóak, akkor az előző bekezdésben leírtak az érvényesek.

A felosztás elveinek konkrét kialakításánál és az elosztás rendjének megállapításánál a diákönkormányzat véleményét az intézmény vezetése kikéri, egyeztet.

- 4.3. A tartós tankönyv tankönyvkölcsönzés útján való birtokba adása a jogszabály alapján normatív kedvezményre jogosultak számára kölcsönzéssel történik.

- A tanuló használatában addig van, ameddig az adott tantárgyból az iskolai felkészítés folyik, illetve az adott tantárgyból vizsgát lehet vagy kell tenni.
- A tankönyv a tanuló számára értékesíthető.
- Ha a kölcsönzött tankönyv elveszik, vagy oly mértékben megrongálódik, hogy használata a továbbiakban nem lehetséges, a tanuló a bekerülési érték 50 %-át köteles megfizetni. Hátrányos helyzetű vagy SNI tanuló esetén a 20 %-át.

5. A tanulók vélemény nyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formája:

- 5.1.. A tanulók vélemény nyilvánításának rendje, formája:

- a tanuló joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson
  - az oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos minden kérdésről,
  - az őt nevelő-oktató pedagógusok munkájáról,
  - az iskola működéséről.
- A tanuló a véleményét elmondhatja:
  - önállóan, saját maga nevében, közvetlenül,
  - közölheti a diákképviselő útján.

5.1.1. A szabad véleménynyilvánítás biztosítása, szinterei:

- tanítási óra- az órát tartó nevelő az óra felépítéséhez igazodva alkalmat adhat arra, hogy a tanulók véleményt nyilváníthassanak. A véleménynyilvánítás jogával a tanítási órán a tanuló a pedagógus által megszabott keretek között élhet.
- A tanuló véleményt nyilváníthat az egyéb foglalkozásokon, a foglalkozást vezető által meghatározott keretek között.
- A tanuló szabadon véleményt nyilváníthat az iskola erre a célra létrehozott fórumain, a fórum szabályait betartva. Ezek az alkalmak jellemzően: a diákönkormányzat fórumai, az osztály vagy csoport által szervezett fórumok. A diákönkormányzat fórumai nyilvánosak.

5.1.2. A szabad véleménynyilvánítás módja, formái:

- szóban fordulhat az iskola vezetéséhez, az osztályfőnökhöz, az iskola tanáraihoz, vagy a diákönkormányzathoz, a diákfórumokon, az iskola vezetéséhez a fogadóórákon. Osztályfőnökhöz, az iskola pedagógusaihoz az előre egyeztetett időpontban.
- Írásban a fent említettekhez a tanév folyamán bármikor. Választ igénylő vélemény esetén a megkeresett legkésőbb 15 napon belül érdemi választ ad a tanulónak.
- Az iskola portáján elhelyezett „panaszláda” használata egész évben biztosított. Az igazgató helyettes hetente átnézi a „panaszláda” tartalmát, szükség esetén intézkedik.

5.1.3. A pedagógusok és az intézményvezető feladata, hogy biztosítsák a tanulók véleménynyilvánításának szabadságát.

5.1.4. A véleménynyilvánítás gyakorlása során a tanuló nem sértheti az iskola alkalmazottjainak, illetve más tanulóknak személyiségi jogait, emberi méltóságát.

5.1.5. Szórolapok, hirdetések elhelyezése, vagy egyébmódon megvalósuló tájékoztatók tartása az iskolában csak az igazgató engedélyével lehetséges.

5.2. A tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formája:

5.2.1. A tanuló joga, hogy hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztatást kapjon a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról, a személyét, illetve a tanulmányait érintő kérdésekről.

Ezzel összefüggésben joga, hogy:

- tanulmányi előmenetelét, tanulmányai értékelését megismerje, érdemjegyeiről pontos tájékoztatást kapjon nevelőitől,
- megismerje a teljesítménye értékelésének elveit (az értékelési elveket a tanév elején, illetve a tantárgy bevezetésének kezdetekor ismertetik a szaktanárok, gyakorlatot vezetőik),

- megismerje a számonkérés formáit és évközi rendjét. A megírandó írásbeli dolgozatról, a témazáró dolgozat időpontjáról tájékoztatást kapjon.
- Írásbeli dolgozatát annak megírásától számított két héten belül a pedagógus értékelését követően megtekintés céljából kézhez kapja.
- Tanulmányainak értékeléséről tájékoztatást kapjon oly módon, hogy tantárgyanként és félévenként a heti óraszám+ 1, de legalább 2 érdemjegye legyen.

5.2.2. A tanuló joga, hogy információt kapjon:

- az iskola működési rendjéről,
- az iskola pedagógiai programjáról, helyi tantervéről.

Ennek a dokumentumok nyilvánosságának biztosításával, a diákönkormányzat, az osztályfőnökök tájékoztató tevékenységével tesz eleget az intézményünk. A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális tudnivalókról az osztályfőnökök folyamatosan tájékoztatják, illetve minden, az intézmény életét lényegesen érintő információt közzé teszünk az intézmény a honlapján, a portán, valamint a folyósokon lévő faliújságokon.

5.2.3. A nevelők és az intézményvezető feladata, hogy gondoskodjon arról, hogy a tanulók ismerjék meg a tájékoztatásukra vonatkozó rendet, a tájékoztatás formáit.

6. **A tanulók jutalmazásának elvei és formái:** a nemzeti köznevelési törvény 58.§-a előírja, hogy a tanulót a tőle elvárhatóan jobb teljesítményéért jutalmazni kell.

Azt a tanulót,

- aki példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztálya, csoportja, illetve az iskola érdekében kiemelkedő közösségi munkát végez, vagy
- az iskolai illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti.

A jutalmazás formái:

- bizonyítványba írt szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- oklevél,
- könyvjutalom,
- ajándékutalvány,
- kulturális programokon való ingyenes részvétel (színház, hangverseny)
- **ösztöndíj:** a szakközépiskolai évfolyamokon félévente az 5 legjobb tanulmányi eredménnyel (minimum 4es, jó osztályzat felett) rendelkező tanuló ösztöndíjban részesül, melynek összegét az iskola igazgatója határozza meg minden tanévben
- a szakképző évfolyamon a jeles, 5 – ös, tanulmányi eredményt elért tanuló minden félévben igazgató dicséretben és jutalomban részesül

7. Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei:

(Jogszályi háttér: Nkt. 32. pont 58.§., valamint a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 53-61.§) és a 32/2015. (VI. 19. EMMI rendelet 3-5.§)

Azt a tanulót, aki tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti, az iskolai házirend előírásait megszegi, vagy árt az iskola jó hírének, fegyelmező eljárás alá kell vonni.

7.1. Fegyelmező intézkedések:

7.1.1. Szaktanári fegyelmező intézkedések:

- szaktanári figyelmeztetés:
  - az adott tantárggyal kapcsolatos fegyelemsértésért,
  - a feladatok sorozatos mulasztásáért.

7.1.2. Osztályfőnöki fegyelmező intézkedések:

- osztályfőnöki figyelmeztetés:
  - fegyelmezetlen magatartásért,
  - kötelesség elmulasztásáért, a vállalt feladat, megbízás elhanyagolásáért,
  - tanulmányi munkában jelentős visszaesésért.

7.1.3. Igazgatói fegyelmező intézkedések:

- igazgatói figyelmeztetés:
  - az intézmény tanulójaként az iskolához méltatlan viselkedés,
  - a helyhez, alkalomhoz és időponthoz nem illő viselkedésért, beszédstílusért vagy az iskolában bármely tanuló, vagy felnőtt személy emberi méltóságának megsértéséért,
  - az iskola berendezésének, vagy a diáktársak tulajdonának hanyagságból fakadó vagy szándékos megrongálásáért.
- igazgatói intés:
  - az előzőknél súlyosabb rendbontásért,
  - különösen súlyos megítélés alá eső vétségek elkövetéséért.
- igazgatói megrovás:
  - fegyelmi eljárást megelőző utolsó figyelmeztetésként.

Amennyiben a tanuló valamelyik fegyelmező intézkedésben már részesült, akkor az újabb fegyelmezetlenség esetén eggyel magasabb fokozatot kell kapnia.

7.1.4. Az iskolában különösen súlyos megítélés alá esik:

- a lopás, a nagy kárt okozó szándékos rongálás, a testi sértés,
- az iskolában vagy az iskolai rendezvény előtt/alatt a szeszesital fogyasztása,
- a kábítószerre vagy kábítószer hatású egyéb pszichotróp anyaggal való bármilyen tudatos kapcsolat (birtoklás, továbbadás, árusítás, vagy fogyasztás).
- az iskolán kívüli közösségi programokon, az iskola által szervezett kirándulásokon az osztály vagy a csoport engedély nélküli elhagyása,
- az iskolában és az iskolán kívüli intézményi szervezésű rendezvényen tanúsított mások jó ízlését zavaró viselkedés.

A különösen súlyos megítélés alá eső cselekedetek elkövetése az igazgatói fegyelmező intézkedések valamelyik fokozatát, vagy fegyelmi eljárás megindítását vonja maga után.

8. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje, az osztályozó vizsgára jelentkezés módja

Az osztályozó vizsga adott évfolyamonkénti tantárgyi követelményei az iskola pedagógiai programjában a helyi tanterv részeként található meg (Nkt. 65.§ (5) bekezdés szerint).

- Az osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsgákra a tanulónak írásban kell jelentkeznie az igazgatóhelyettesnél. A vizsga időpontjáról az érintett tanuló, a jelentkezése alapján írásban kap értesítést az igazgatóhelyettestől.

A tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje:

- A javító vizsga időpontját az iskola igazgatója június 15-ig teszi közzé az iskola honlapján, illetve a szokásos hirdetőhelyeken augusztus 15 és augusztus 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan.
- Pótló vizsga időpontját az igazgató jelöli meg az intézmény honlapján és a szokásos hirdetőhelyeken.
- A különbözeti és a beszámoltató vizsga időpontjáról és a követelményekről a vizsgára jelentkezést követő 10 napon belül az igazgatóhelyettes értesíti írásban a tanulót.
- Az osztályozó vizsgára jelentkezéskor a jelentkezési lapon fel kell tüntetni:
  - a tanuló nevét, évfolyamát, osztályát,
  - a tantárgyat, amelyből osztályozó vizsgát szeretne tenni,
  - a tantárgyat tanító pedagógus nevét.

A jelentkezési lapon a szaktanár feltünteti, hogy javasolja a tanuló osztályozó vizsgára bocsátását vagy nem.

A jelentkezést az osztályozó vizsgára a vizsga időpontját megelőzően 30 nappal kell benyújtani.

Az osztályozó vizsga tervezett időpontját az intézményi éves munkaterv tartalmazza.

Az osztályozó vizsgát az igazgató engedélyezi.

A független vizsgabizottság intézményének igénybevétele:

- A tanuló a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.
- A tanuló a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.
- A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja. A részletes követelmények a mellékletben találhatók.

9. A tanítási órák, foglalkozások közötti szünetek, valamint a főétkezésre biztosított hosszabb szünet időtartama, a csengetési rend

A tanítási óra 45 perc. Szünet 15 perc.

Az összevont tanítási óra ideje 90 percnél nem lehet hosszabb.

Az iskola igazgatója rendkívüli esetekben rövidített órákat és szüneteket rendelhet el.

Szünetekben a tanulók a folyosón, a tantermekben (kivétel a szaktantermek), jó időben az udvaron tartózkodhatnak.

A szaktantermekben csak az illetékes tanár jelenlétében tartózkodhatnak a tanulók.

A folyosókon, lépcsőházban a diákok kerüljék a lármozást, valamint minden olyan tevékenységet, amely veszélyezteti a testi épségüket, vagy rongálást okozhat. Ld.: munka- és balesetvédelmi oktatás.

Ha a gyakorlati képzés nem iskolában folyik, a tanuló munkarendje igazodik a gyakorlati képzést folytató szerv munkarendjéhez.

A csengetési rend a szakképző és szakközépiskolai évfolyamokon (9 – 12. osztály):

:

1. óra	8.00-8.45
2. óra	9.00-9.45
3. óra	10.00-10.45
4. óra	11.00-11.45
5. óra	12.00-12.45
6. óra	12.50-13.35
7. óra	13.40-14.25

10. Az iskolai, a kollégiumi tanulói munkarend

Az iskolához nem tartozik kollégium, a tanulók elhelyezése – külön megállapodás szerint – más intézményekhez tartozó kollégium üres férőhelyén történik.

10.1. A kollégiumi elhelyezés:

- Amennyiben a tanuló kollégiumi elhelyezést igényel, úgy azt a tárgyévet a tanuló kérésére az iskola koordinálásával történik.
- megelőző tanév végén, 13. évfolyamon pedig beiratkozáskor kell jeleznie.
- Indokolt esetben a tanuló tanév közben is kérheti kollégiumi elhelyezését.

- Kollégiumi elhelyezés esetén a tanuló köteles az adott intézmény házirendjének a betartására.

10.2. A tanév szeptember első munkanapján kezdődik és a következő év augusztus 31 –ig tart. (Ettől az eltérés az ágazati főhatóság rendelete alapján történhet)

10.3. A tanítási év rendjét, a szünetek időpontját meghatározó ágazati rendeletnek megfelelően készül az iskola munkatervének részeként a helyi munkaprogram. A munkaprogram tartalmazza az igazgató által engedélyezett tanítás nélküli munkanapokat is, valamint a diákönkormányzat által felhasználható tanítás nélküli munkanapot.

10.4. Nemzeti, nemzetközi, iskolai ünnepélyek, megemlékezések:

- Nemzetközi ünnep: Május elseje, a munka ünnepe
- Nemzeti ünnepeink:
  - október 6-a, megemlékezés osztályonként az aradi vértanúkról,
  - október 23-a, az 1956-os forradalom ünneplése szünetnappal,
  - március 15-e az 1848-as forradalom és szabadságharc ünnepe, szünetnappal.

A szünetnap előtt, az osztályfőnökök szervezésében a tanulók méltó módon megemlékeznek az adott eseményről.

- Iskolai rendezvények, ünnepélyek és megemlékezések:
  - Tanévnnyitó, a tanév első munkanapján,
  - Osztálykeretben megemlékezés a Halottak napjáról,
  - Karácsonyi készülődés a téli szünet előtti hetekben,
  - Hálaadás napja – iskolai szintű megemlékezés
  - Reformáció Ünnepe – iskolai szintű megemlékezés
  - Osztálykeretben megemlékezés a kommunizmus áldozatairól,
  - Osztálykeretben megemlékezés a Holocaust áldozatairól,
  - Osztályszintű projekt munka a Nemzeti Összetartozás Napján.
  - Ünnepélyes tanévzáró.

Az iskolában a tanítás 7 óra 15 perc és 18 óra között történik osztott tanítási rendben.

Az első tanítási óra reggel nyolc órakor kezdődik.

Követelmény, hogy minden diák a tanítás kezdete előtt 15 perccel érkezzen meg az iskolába, foglalja el helyét a tanteremben vagy a szaktantermek előtt várja tanárát.

A tanulók hivatalos ügyeiket a Tanulmányi osztályon ügyfélfogadási időben intézhetik.

Ügyintézés időpontjai: 8.00-16.00 (hétfőtől csütörtök), 8.00-14.00-ig (péntek) .

A tanítási szünetekben ügyfélfogadás hétfőnként 8.00 – 14.00-ig van.

Rendkívüli esetben az igazgatót és helyettesét azonnal is megkereshetik.

Szakképző iskolában a gyakorlati képzést hatvanperces tanítási órákkal kell megszervezni.

A kollégiumi felvétel iránt külön kérelmet kell benyújtani a diáknak.

A kollégiumban a jelentkezés, beiratkozás idejéről a kollégium igazgatója, vezetője dönt.

Tanév közben szűnik meg a kollégiumi tagsági jogviszonya annak a tanulónak, akinek a tanulói jogviszonya – az áthelyezést kivéve – tanév közben szűnt meg, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésével egyidejűleg.

11. A tanórai és egyéb foglalkozások rendje

11.1. *A tanórai foglalkozások rendje:* a tantárgyfelosztás alapján készített összesített iskolai órarend tartalmazza a tanórai és az egyéb foglalkozások időpontját, osztályonként és tanóránként az adott tantárgy és a tanár megnevezésével.

- az egyes osztályok, csoportok tanórainak rendjét az osztályonkénti/csoportonkénti órarend és a terembeosztás tartalmazza.
- A tanórai foglalkozások becsengetéskor kezdődnek és kicsengetésig tartanak.
- A tanóra i foglalkozás alatt a tanuló köteles betartani a pedagógus utasításait. A tanóra rendjét, társait nem zavarhatja.
- A tanuló a tanórai foglalkozáshoz szükséges felszerelését, eszközeit magával, hozza az iskolába, azokat rendeltetésszerűen használja.
- Amennyiben a tanár az órakezdés után 5 perccel nem jelenik meg az osztályban, az ügyeletes kérjen intézkedést az igazgatóhelyettestől vagy az igazgatótól.
- a tanulók kabátjukat, egyéb holmijukat az osztályteremben, a tanárok a tanári szobában helyezhetik el biztonságosan. Őrizetlenül a folyosón, az udvaron nem lehet hagyni a tárgyakat, ruházatot. Ha mégis megtörténik az a tanuló, tanár személyes felelősségének körébe tartozik.
- A tanítási órák alatt az ülésrendtől való eltérés a tanárral való egyeztetés alapján történik.
- A tanórai foglalkozásokon is óvja saját és társai épségét, egészségét, környezete tisztaságára, tisztántartására ügyel.
- A tanítási foglalkozásokra nem visz be és nem használ olyan tárgyakat, eszközöket, amelyek nem szükségesek, nem tartoznak az iskolai felszereléshez.

11.2. *Az egyéb foglalkozások rendje:* egyéb foglalkozás a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja. Az iskola a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez.

- A tanuló joga, hogy részt vegyen az iskola által szervezett egyéb foglalkozásokon.
- Az egyéb foglalkozások formái:
  - rendszeres elfoglaltságok pl.: diákkör, kiegészítő foglalkozás, felzárkóztató foglalkozás, rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozás.
  - nem rendszeres elfoglaltságok: iskolai rendezvények, ünnepek, kulturális eseményen, sporteseményen való részvétel.

A tanulónak joga különböző tanórán kívüli foglalkozásokat kezdeményezni és azokon részt venni.

Elektronikus napló használata esetén a szülő részéről történő hozzáférés módja

Iskolánk papír alapú naplót használ, az elektronikus napló használatára való áttérés időpontjától a szülő/ gondviselő hozzáférése személyre szóló kód megadásával lesz biztosítva. Azon hozzáférésre jogosultak számára, akik igénylik, az intézmény heti egy napon saját eszközeivel biztosítja a betekintés lehetőségét és ehhez szüksége esetén segítséget nyújt.

11.3. A diákkörök

- a) A tanulók nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.
- b) Az iskolában a tanulók érdeklődésének megfelelő diákkörök működhetnek. A diákkör lehet: szakkör, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport, sportkör. Diákkör létrehozására javaslatot tehet: - tanuló, pedagógus, diákönkormányzat. A javaslatokat az iskola igazgatójához írásban kell benyújtani az adott tanévet megelőző tanév végéig, de legkésőbb az adott tanév harmadik tanítási hetéig. A javaslat elfogadásáról vagy elutasításáról – a lehetőségek figyelembevételével – az igazgató dönt.
- c) A diákkör alapításának, működésének feltételei:
  - Diákkör legalább 5 fő részvételével indítható.
  - Diákkört pedagógus vagy az iskola igazgatója által felkért más nagykorú személy vezethet.
  - A diákkör megalakulását be kell jelenteni az iskola igazgatójának, és vele minden feltételt egyeztetni kell.
  - A diákkör működéséhez az iskola ingyen biztosítja helyiségei, berendezései használatát.
  - A diákkörbe a tanév elején kell jelentkezni, és a tanév végéig annak tevékenységében részt kell venni. Ez alól nyomós indok esetén az igazgató adhat felmentést.
  - A diákköri foglalkozásokon való részvétel ingyenes, de egyes szakkörök és önképző körök –azok jellegétől függően- térítési díjasak is lehetnek. Ennek feltételeiről, a fizetendő hozzájárulás mértékéről szóló tájékoztatást a jelentkezés előtt meg kell adni.

A diákönkormányzat

- a) A tanulók, a diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- b) A diákönkormányzat munkáját a tanulók által javasolt és az intézményvezető által megbízott nagykorú személy segíti, aki - a diákönkormányzat megbízása alapján - eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében is.

- c) A diákönkormányzat - a nevelőtestület véleményének kikérésével - dönt saját működéséről, tisztségviselői megválasztásáról, hatáskörei gyakorlásáról, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.
- d) A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá.
- e) A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.

A tanulói közösségek (osztály, szakkör, foglalkozási csoport stb.) egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényeket be kell jelenteni az iskolavezetésnek, az engedélyezett összejöveteleket biztosítani kell pedagógus részvételét.

A tanulmányi, szakmai és sportversenyeken való részvétel a tanuló megfelelő teljesítménye függvényében lehetséges.

Tanulóink az iskolai és az országos meghirdetésű versenyeken vehetnek részt, szaktanári felkészítést igénybe véve.

Szakköröket a tanulók érdeklődésétől függően a tantárgyfelosztás lehetőségeinek figyelembevételével szervezünk.

A tanórán kívüli foglalkozások időpontjáról a tanulók írásbeli vagy szóbeli tájékoztatást kapnak az intézményvezetéstől vagy az osztályfőnöktől.

12. A tanulók tantárgyválasztása, annak módosításával kapcsolatos eljárási kérdések

Iskolánkban az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakmák képzése folyik a szaknak megfelelő Központi Oktatási Program (KOP), kerettanterv és a helyi tanterv alapján és a szakmai és vizsgakövetelményeknek megfelelően. A szakmai vizsgakövetelmények egyértelműen meghatározzák az írásbeli, szóbeli és a gyakorlati vizsgán szereplő tantárgyakat, így ott választási lehetőség nincs.

Amennyiben az adott szakon idegen nyelv tanulása kötelező, úgy a nyelvi csoportok beosztása létszám és a tudásszinteknek megfelelően szerveződik az első nyelvvérát követően.

13. Az iskola helyiségei, berendezési tárgyai, eszközei és az iskolához tartozó területek használatának rendje

- Az iskola épülete hétfőtől péntekig reggel 7 órától este 18 óráig tart nyitva, indokolt esetben szombati napokon is.
- A nyári tanítási szünetben a hivatalos ügyek intézésére az intézmény telefonszámán illetve e-mail címén lehet időpontot egyeztetni, ügyeleti időben, illetve a hirdető táblán megtalálható kiírás szerint.
- Az iskola helyiségeit csak az órarendben feltüntetett időben és a megjelölt célra lehet használni.
- Az esetleges órarendbeli változtatásokat igazgatóhelyettesi engedéllyel lehet megtenni.
- A rendkívüli használatot előzetesen jelenteni kell az igazgatónak.

- A tanulók előírásoknak megfelelően kezelik az oktatás során használt eszközöket, óvják az iskola felszereléseit, létesítményeit.
- Az általuk használt –az iskola tulajdonát képező- eszközöket kötelesek rendben tartani az okozott kárért-a jogszabályok előírása szerint- anyagilag felelősek.
- Az ápolástan-, gondozástan-, elsősegélynyújtás- és masszázsgyakorló, valamint az informatika termekben a tanuló csak tanári felügyelettel tartózkodhat.
- A szaktantermeket a tanítási időn kívül zárva kell tartani, kulcsot a portára kell leadni az oktató tanárnak.
- A gyakorlótermekben étel és ital fogyasztása tilos. A gyakorlótermekben minden tanuló köteles fegyelmezetten viselkedni és rendet tartani.
- Az utolsó tanítási óra befejezése után minden teremben a számítástechnikai eszközöket ki kell kapcsolni, az ablakokat be kell csukni. Minden tanuló köteles rendben (szemét összeszedése után) elhagyni az osztálytermet.
- Egyéb területek használati rendje: az iskola egész területén tilos a dohányzás.
- Az iskola egyéb helyiségeit rendeltetésszerűen kell használni a környezetvédelmi és energiatakarékosági szempontok figyelembevételével.
- A tanulók minden tanév elején kötelező tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatásban részesülnek. Ennek megtörténtét aláírásukkal igazolják.
- A tanulók kötelesek betartani az egyes szaktantermekre vonatkozó meghatározott, ott közzétett működési szabályokat /az ápolástan-, gondozástan- és masszázsgyakorló teremben kötelező a fehér munkaruha és cipő használata/, valamint a baleset és munkavédelmi tájékoztatóban meghatározott biztonsági előírásokat.
- A tanulói baleseteket azonnal jelenteni kell a munkavédelmi felelősnek.
- A bombariadó, tűzriadó és egyéb rendkívüli események esetén érvényes szabályokat az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza, ezt az osztályfőnökök ismertetik a diákokkal.

14. A tanulók közreműködésének meghatározása saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, rendezvények előkészítésében és lezárásában.

14.1 A tanulók a tanterekben az óra/foglalkozás jellegének megfelelően a nevelő irányításával részt vesznek a bútorzat és a szükséges eszközök el- és visszarendezésében.

14.2. A tanulók az iskolai gyakorló termék, demonstrációs terem előkészítésében – a szaktanár által meghatározott részvételi rendnek megfelelően – visszarendezésében tevékenyen részt vesznek.

14. 3. Az iskola munkatervének megfelelően a rendezvények, megemlékezések, ünnepélyek előkészítésében, az adott rendezvény felelősének irányításával az előzetesen kijelölt tanulók részt vesznek mind az előkészítésben, mind a lezárásában.

15. Az iskola által szervezett, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó iskolán belüli elvárt tanulói magatartás

15.1. A tanulóktól elvárt magatartás az intézményen belül és a gyakorlólhelyen, valamint az iskolai rendezvényeken:

- a tanuló köteles a tanóra megkezdése előtt a teremben, szaktantermi óra előtt a folyosón tartózkodni.
- Szakmai gyakorlat esetén fél órával a munka megkezdése előtt köteles a gyakorlólhelyen megjelenni
- A tanuló a napszaknak megfelelően köszöntse az intézmény dolgozóit, a megszólítás: Igazgató Asszony kérem,...Igazgató helyettes Asszony kérem,...Tanárnő kérem,... Tanár úr kérem,....
- Tartózkodjanak a mások jó ízlését sértő megjegyzésektől / trágár beszéd /
- A társas illetve párkapcsolatot illetően közösségben, ill. nyilvános helyen tartózkodjanak a másokra nem tartozó intimitás kifejezésében /csókolózás/
- Az iskola profiljából is következően embertársai személyiségét tartsa tiszteletben, minden szituációban tanúsítson segítőkész, empatikus magatartást.
- Vigyázzon környezete tisztaságára, a másik ember munkáját becsülje meg, tisztelje a munkát.
- Iskolai rendezvényeken a tanuló az alkalomhoz illő öltözékben köteles megjelenni.
- Gyakorlati foglalkozások alatt a tanulók esetében a hosszú haj feltűzése kötelező, a festett, hosszú műköröm viselése munkabiztonsági okokból nem megengedett.
- Az iskolában és a gyakorlólhelyen hiányos öltözékben, extrém hajviselettel megjelenni tilos.
- Az iskolában, a gyakorlólhelyen, a szándékos rongálás /fal-firkák, padok rongálása/ esetén, a tanuló anyagi felelősséggel tartozik.
- Az iskolában és 50 méteres körzetében a dohányzás nem engedélyezett, 18 életévüket betöltött tanulóink szülői hozzájárulással a kijelölt dohányzóhelyen dohányozhatnak.
- Alkohol, drog, bármely tudatmódosító szer használata mindenhol tilos.
- Tanulóink tekintettel arra, hogy iskolánkban büfé nem üzemel, a harmadik tanítási szünetben bejelentési kötelezettséggel a közeli boltba kimehetnek.
- A mobiltelefonok az iskolában a hálózatról nem tölthetők, az órán használata tilos, a szakközépiskolai évfolyamokon a tanítási órák megkezdése előtt a tanári asztalra kihelyezésük kötelező.
- Minden tanulótól elvárt, hogy a tanórákhoz szükséges felszerelést és eszközöket minden órára hiánytalanul hozza magával, ennek háromszori elmulasztása igazolatlan hiányzást von maga után.

A keresztény szellemiséget követve, iskolánk vezetése nagy hangsúlyt fektet a kölcsönös tiszteleten alapuló, etikus és erkölcsös viselkedés betartására, az egymás iránti megnyilvánulások során a szeretetteli attitűd gyakorlására, az erőszakmentes kommunikáció megvalósítására.

A pécsi baptista gyülekezettel való együttműködés mindezt elősegíti és támogatja.

A tanuló joga, hogy vallási világnézeti vagy más meggyőződését, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását.

Az alábbi szabályok nemcsak a tanév során az iskolában, hanem egész évben az iskolán kívül rendezett iskolai programokon is érvényesek, mind az iskola dolgozóira, mind a tanulókra nézve:

- 3.1. Az iskolai közösség tagjai tisztelettel, toleranciával és megbecsüléssel viseltessenek egymás iránt. A tisztelet, a tolerancia, a megbecsülés vonatkozik a tanulók egymás közötti viselkedésére, kommunikációjára is. Ezen elvek vonatkoznak az internetes közösségi felületek használatára is. (facebook, egyéb internetes közösségi portálok)
- 3.2. A tanulók kerüljék a durvaságot, annak bármely formáját, és kerüljenek minden olyan megnyilatkozást, amely a közösség tagjait zavarja, megbotránkoztatja vagy sérti. Saját véleményüket társaikról, tanáraikról, az iskola alkalmazottairól olyan módon, olyan helyen/helyzetben/időpontban fogalmazzák meg, hogy az, az illető emberi méltóságát és személyiségi jogait az ne sértse.
- 3.3. A tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani. Az iskolának védelmet kell biztosítani számára a fizikai és lelki erőszakkal szemben. A tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak. Sérelem esetén joga van minden tanulónak az osztályfőnökhöz, a diákönkormányzathoz, az iskola igazgatójához fordulni. Írásban is panaszt tehet, kérve a sérelem orvoslását.
- 3.4. Tilos a hátrányos megkülönböztetés világnézeti, politikai, etnikai, vallási hovatartozás, illetve vagyoni helyzet miatt. Ha a tanuló úgy érzi, hogy fenti jogaiban megsértették, segítséget kérhet osztályfőnökétől, a diákönkormányzattól, az iskola igazgatójától. Írásban panaszt tehet a közoktatási törvényben meghatározottak szerint és kérheti az őt ért sérelem orvoslását.
- 3.5. Súlyos egyéni érdeksérelem esetén a tanuló/szülő írásban panaszt nyújthat be **felülvizsgálat kérése** céljából, szabálysértés esetén **törvényességi kérelmet** nyújthat be az igazgatóhoz.
- 3.6. A tanulónak joga, hogy nemzeti vagy etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön. Iskolánkban ezt a tanuló írásbeli kérésére az igazgató vendégtanulói jogviszony engedélyezésében való egyeztetéssel biztosítja.

15.2. Az iskola által szervezett a Pedagógiai Program végrehajtásához kapcsolódó, iskolán kívüli rendezvényeken elvárt tanulói magatartás.

Iskolánk a Pedagógiai Program végrehajtásához kapcsolódóan tanulmányi, szakmai kirándulásokat, kiállításokat, tárlatok megtekintését, színházlátogatást, valamint városi és országos rendezvényeken való részvételt szervez a tanulók számára. Részt veszünk a különböző tanulmányi, szakmai versenyeken, sport- és ügyességi vetélkedőkön.

A nevelők és a tanulók számára egyaránt kötelező érvényű elvárás, hogy mindazokat a magatartási, viselkedési megállapításokat, amelyek a intézményen belüli életet is meghatározzák ezen alkalmakkor is megtartsák. Törekedjenek arra, hogy az intézmény szellemiségét, értékrendjét megfelelő módon juttassák kifejezésre.

16. Óvó-, védő rendszabályok:

- A tanuló **köteles elsajátítani és alkalmazni** az egészségét és biztonságát védő ismereteket.
  - Óvni saját és társai, valamint környezete épségét, egészségét, tisztaságát, esztétikai értékeit.
  - Jelenteni a felügyeletet ellátó pedagógusnak, gyakorlatot vezetőnek vagy más alkalmazottnak a saját magát, vagy társait, az iskola alkalmazottjait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet, illetve az észlelt balesetet vagy sérülést.
  - Az észlelést követően azonnal jelenteni az eszközök, berendezések meghibásodását az iskola valamelyik tanárának, illetve bejegyezni a recepción elhelyezett „Hibabejelentő” füzetbe.
- A tanuló nem birtokolhat, nem használhat tanári felügyelet, utasítás nélkül
  - tűz- és robbanásveszélyes anyagot,
  - mérgező anyagot.

III.A házirend egyéb elemei

1. A tanulók által iskolába behozható dolgok és eszközök:

A tanulói jogviszonyból származó tanulói jogok és kötelezettségek teljesítéséhez nem szükséges dolgok a tanítási órára, gyakorlati és egyéb szervezett foglalkozásokra nem vihetők be, illetve nem használhatók.

Különösen:

- a) Pénz, értéktárgyak:
  - Nagyobb összegű pénzt, értéktárgyat minden tanuló (és pedagógus vagy egyéb alkalmazott) csak saját felelősségére hozhat az iskolába. Szükség esetén azokat az iskolatitkár megőrzésre átveszi.
  - Az iskola felelősséget csak a megőrzésre leadott tárgyak esetében vállal.
- b) Az iskolába, gyakorlólhelyre nem vihető be olyan eszköz, amellyel a tanulók saját, egymás vagy az iskola dolgozóinak testi épségét veszélyeztethetik, illetve balesetet okozhatnak.
- c) Nem vihető be a tanítási órára, gyakorlati foglalkozásra, iskolai rendezvényre olyan eszköz, dolog, amely alkalmas arra, hogy a tanítási órát, a gyakorlati foglalkozást megzavarja.
- d) A tanórai, a gyakorlati és az iskola által szervezett egyéb foglalkozásokon az oktatással kapcsolatban nem lévő dolgok nem használhatóak: kártya, újság, rádió, táblagép, rágógumi, étel-ital, mobiltelefon stb..
  - A mobiltelefon használata óraközi szünetben megengedett, de a tanóra idején lenémítva kell lennie.
  - A nem szükséges dolgokat, amennyiben megzavarják az óra menetét, a szaktanár magához veszi, majd a foglalkozás végén visszaadja a tanulónak.
- e) Ha a tanuló a fentieket figyelmen kívül hagyva a tanuláshoz nem szükséges dolgokat hoz be az iskolába, a gyakorlólhelyre, eszközeit, holmiját nem a szabályozott módon és helyen tárolja, akkor csak szándékos károkozás esetén jár el az intézmény.

- f) A veszélyes eszközök behozásával okozott esetleges kárt teljes mértékben köteles megtéríteni a tanuló az intézménynek, a sértettnek.

2. Felmentések

- Az igazgató a gyakorlati képzés kivételével a tanulót kérelmére felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, továbbá sajátos helyzete ezt indokolttá teszi.
- A magántanulót – **az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével** – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az iskolai rendszerű szakképzésben a magántanulókra vonatkozó részletes szabályokat a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.
- Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

A Szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (továbbiakban: Sztv.) 27. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképzést nyújtó szakképzésben előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani.

„Az OKJ-s képzésben mentességet kaphatnak a tanulók egyes tárgyak/ tananyagegységek, illetve modulok tanulása, illetve vizsgája alól az alábbi rend szerint:

Vizsga alóli mentesség:

Az egyes OKJ-s szakmáknak megfelelően a vizsgát felügyelő főhatóság előírásainak figyelembevételével.

Már meglévő, tanúsítvánnyal igazolt modulzáró vizsga.

Órák látogatása alóli mentesség:

Abból a tárgyból kapható, amelyet a tanuló más képzési formában tágabb tartalommal és magasabb óraszámban tanult, és ezt OKJ-s bizonyítvánnyal igazolja, és az adott OKJ-s képzés jogszabályi előírásai ezt nem tiltják.

Adott tantárgy óráinak látogatása alól a szaktanár javaslatára az igazgató, egyes vizsgarészek alól az igazgató adhat felmentést.”

Tantárgyi felmentés annak a tanulónak adható:

- aki normál beiskolázás szerint szeptember 15-ig, illetve keresztfélèves beiskolázás esetén január 15-ig benyújtja írásos kérelmét az iskola által használt formanyomtatványon.
- Aki a felmentésre irányuló tantárgyból legalább négyes érdemjegyet, százalékos értékelés esetén 70%-t meghaladó eredményt ért el.
- Amelyet a tanuló más képzési formában, tágabb tartalommal és magasabb óraszámban tanult és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja,
- A képzés jogszabályi előírásai ezt nem tiltják.

3. Tanulmányok alatti vizsgák feltételei:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanuló igazolt mulasztásainak száma meghaladja a szakmai tantárgy óraszámának 20%-át.
- ha a tanuló igazolt mulasztásainak száma meghaladja a közismereti tantárgy óraszámának 30%-át.
- ha a tanuló igazolatlan mulasztása a tantárgyból meghaladja a tantárgy óraszámának 20%-át, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- ha a tanuló egy tanévben 250 órát vagy annál többet mulasztott
- Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. Különbözeti vizsgát azokból a tantárgyakból kell tennie, amelyeket korábban nem tanult.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a vizsgáról **neki fel nem róható okból** elkésik, távol marad, vagy
- a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a félév (amennyiben a tantárgy oktatása befejeződött) vagy tanév végén – legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, **számára felróható okból** elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

4. A tankönyvek kiadására, a tankönyvrendelésre vonatkozó szabályok

4.1. A tartós tankönyv tankönyvkölcsönzés útján való birtokba adása a jogszabály alapján normatív kedvezményre jogosultak számára kölcsönzéssel, átadás-átvételi elismervény aláírása után történik.

- A tanuló használatában addig van, ameddig az adott tantárgyból az iskolai felkészítés folyik, illetve az adott tantárgyból vizsgát lehet vagy kell tenni.
- A tankönyv a tanuló számára értékesíthető.

- Ha a kölcsönzött tankönyv elveszik, vagy oly mértékben megrongálódik, hogy használata a továbbiakban nem lehetséges, a tanuló a bekerülési érték 50 %-át köteles megfizetni. Hátrányos helyzetű vagy SNI tanuló esetén a 20 %-át.

A tanító tanárok a pedagógus-kézikönyveket az iskola könyvtárából kölcsönözhetik ki átadás-átvételi elismervény aláírása után. A kölcsönzés időtartama egy tanítási évre szól. Ha a kölcsönzött tankönyv elveszik, vagy oly mértékben megrongálódik, hogy használata a továbbiakban nem lehetséges, a pedagógus köteles a könyvet egy sértetlen példánnyal pótolni, vagy annak árát megfizetni.

4.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Az új tankönyvek a kerettanterveknek megfelelően kerülnek kiválasztásra, párhuzamosan a kerettantervek belépésével.

A Nkt. 63.§ -ának (1) c) pontja értelmében a tankönyvek, tanulmányi segédletek, és taneszközök kiválasztása a szakmai munkaközösség véleménye alapján történik.

A pedagógus feladata, hogy az Oktatási Hivatal Honlapján közzétett, hivatalos tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvekből válasszon.

A tankönyvellátásban való közreműködés az iskola feladata.

A 17/2014.(III.12.) EMMI rendelet határozza meg az iskolai tankönyvellátás rendjét. A hivatkozott rendelet megnevezi az egyes évfolyamokon választható, rendelhető tankönyveket. Mivel ágazati rendelet, ettől eltérni az intézménynek nem áll módjában.

- 1) A tankönyvrendelésnél az iskolába belépő új osztályok tanulóinak várható, becsült létszámát is figyelembe kell venni. A tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy – a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése – az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.
- 2) Amennyiben a hivatalos tankönyvjegyzéken **a matematika** műveltség terület **kivételével** bármely tantárgy, műveltségterület vonatkozásában van olyan tankönyv, amelyet az e rendeletben a tartós tankönyvre meghatározott szabályok alapján hagytak jóvá és az ilyen tantárgyhoz vagy műveltségterülethez az iskola tankönyvet rendel, **az iskola a tankönyvrendelés során a tartós tankönyvek közül választ.**

A részletes intézményi rendelkezés a pedagógiai program függelékeként kezelt tankönyvellátási szabályzatban található.

A kifutó évfolyamoknál érvényben van a korábbi eljárás, miszerint:

- a tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók közös megegyezéssel választják ki.
- Az azonos képzés típus (szakiskola, szakközépiskola) párhuzamos osztályainál azonos tankönyveket kell használni.

A kiválasztott tankönyveket az igazgató hagyja jóvá.

A kiválasztásnál a következő alapelvek érvényesülnek:

- korszerű ismereteket tartalmazzon,
- megfeleljen az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek,
- nyelvezete, tagoltsága igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz,
- segítse az ismeretek megértését és rögzítését szemléltető ábrákkal, táblázatokkal, grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével,
- adjon lehetőséget az ismeretek témakörönkénti összefoglalására, rendszerezésére és az önellenőrzésre,
- biztosítsa az önálló gyakorlás lehetőségét,
- a gyengébb tanulók számára a felzárkózást segítse,
- a jobb tanulóknak adjon módot arra, hogy próbára tehesék tudásukat,
- kivitelezése, nyomdatechnikája legyen esztétikus,
- kötése legyen tartós,
- az ár-érték arány megfelelő legyen.

A tankönyvek kiválasztása, rendelése a hatályos jogi szabályozás szerint, és a fenntartótól írásos úton megkért egyetértő nyilatkozat birtokában történik.

A szülők tájékoztatása az előírt tankönyvekről és a beszerzés választási lehetőségeiről a hatályos jogszabály szerint történik.

- IV. A fenntartóra működtetőre többletkötelezettség a házirend érvényesítéséből adódóan nem hárul.

Záradék: Jelen házirend az *EURÓPAI Üzleti Szakképző Iskola és Gimnázium* tanulóira, dolgozóira vonatkozóan **2015. szeptember 1-től** visszavonásig érvényes. Egyidejűleg a korábban keletkezett házirend hatályát veszti.

P.H.

.....

Németh Eszter
Igazgató

I. számú melléklet

A tankönyvellátás szabályzata

A szabályzat az alábbi jogszabályok alapján készült

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a Tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény,
- a 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény.

1. Az iskolai tankönyvellátás

Az iskolai tankönyvellátás feladata a tankönyv megrendelése és eljuttatása a tanulókhoz.

Az iskolai tankönyvellátás keretében kell biztosítani, hogy az iskolában alkalmazott tankönyvek az egész tanítási év során az iskola tanulói részére hozzáférhetőek legyenek.

A tankönyvellátás feladatait iskolánkban az igazgató által megbízott tankönyvfelelős látja el.

Az iskolai tankönyvellátás rendjét az iskolai szülői választmány és a diákönkormányzat véleményének kikérésével évente az iskola igazgatója állapítja meg.

2. Tájékoztatási kötelezettség:

Az iskola a honlapján és hirdetőtábláján tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az iskolai tankönyvellátás folyamatáról (a támogatás feltételeiről, az igénybejelentés

módjáról, a határidőkről) - a tanulókat az osztályfőnök külön is tájékoztatja -, valamint nyilvánosságra hozza az alapvető dokumentumokat. A tájékoztatás **határideje**: a mindenkori hatályos jogszabály szerint iskolai munkatervben rögzítve.

3. Tankönyvrendelés, tankönyvcsomag összeállítása

A tankönyvrendelés elkészítésénél figyelembe kell venni a helyi tantervet, a tanulókat, illetve a szülők anyagi lehetőségeit. Meghatározó a vonatkozó ágazati jogszabály.

A tankönyvek kiválasztása a pedagógus feladata. Ennek során azonban a Nemzeti Köznevelésről szóló törvény 63. §-ának (1)/c bekezdésében foglaltakat be kell tartani, amely szerint: a választást a szakmai munkaközösség véleménye alapján kell megtennie.

Ennek érdekében a pedagógus feladata:

- A tankönyveket csak a hivatalos tankönyvjegyzéken szereplőkből válasszon,
- tartsa be a 16/ 2013. (II.28.) EMMI rendelet tankönyv- és tankönyvcsomag választásra vonatkozó előírásait,
- a kedvezményes, ingyenes tankönyvellátásra jogosult tanulókat, szülőket az osztályfőnök és a tankönyvfelelős együttesen tájékoztatja a lehetőségekről.

4. Az ingyenes tankönyvellátás

A gyermek, tanuló joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, családjának anyagi helyzetétől függően, **kérelemre** ingyenes vagy - amennyiben lehetőség van rá - kedvezményes tankönyvellátásban részesüljön.

Az iskola igazgatója – az osztályfőnökök közreműködésével - minden évben felméri a kedvezményt igénylőket. **Határidő**: a mindenkori hatályos jogszabály szerint iskolai munkatervben rögzítve.

A felmérés alapján megállapítja:

- mennyi a normatív támogatásra jogosultak száma,
- hány tanuló/szülő igényli a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból történő tankönyvkölcsönzéssel,
- hányan kívánnak használt tankönyvet vásárolni,
- illetve a normatív kedvezményen túl – az iskolai hirdetményben közzé tett feltételek szerint - hányan igényelnek további kedvezményeket a következő tanítási évben.

A felmérés eredményéről az iskola igazgatója tájékoztatja az iskolai szülői választmányt, a diákönkormányzatot, és írásban kéri ki véleményüket a tankönyvtámogatás rendjének meghatározásához.

Az iskola tanulói között végzett igényfelmérés ismeretében és az ingyenes tankönyvellátásra való igényjogosultságot igazoló dokumentumok alapján, az iskolai tankönyv-támogatási szabályok figyelembevételével az igazgató dönt a jogosultságról, és a tankönyv biztosításának formájáról, módjáról.

Az ingyenes tankönyvellátás azt jelenti, hogy az arra jogosultak oktatásához szükséges összes tankönyvről az iskola gondoskodik. A jogszabály szerint ennek három formája lehet:

- a) Az iskola fizeti ki a szülő, illetve a tanuló helyett a tankönyvcsomag teljes árát, és a tanuló megkapja a tankönyveit. A tankönyvcsomag a tanuló tulajdonába kerül.

- b) Az iskolai könyvtár kölcsönzi a tanulók részére a tankönyvcsomagot. Ebben az esetben a tankönyv az iskola tulajdona a tanuló csak használja azt.
- c) Az iskola hozzáférhetővé teszi a tankönyveket a nyitva tartás teljes ideje alatt.

A kölcsönzött tankönyvek esetében a tanuló/szülő nem tarthat igényt arra, hogy a tankönyveket ingyenesen tulajdonba kapja.

A könyvtárból kölcsönzött tankönyv addig az időpontig maradhat a tanulónál, ameddig az adott tantárgyból a helyi tanterv alapján a felkészítés folyik, illetve ha az adott tantárgyból vizsgát tesz, a szóbeli vizsga napjáig.

A tankönyvek visszajuttatásának ütemezését az intézmény honlapján és a hirdetőtáblán közzétesszük.

A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a kölcsönzött tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskola házirendjében meghatározottak szerint az iskolának megtéríteni. Nem kell megtéríteni a tankönyv, munkatankönyv stb. rendeltetésszerű használatából származó értékcsökkenést.

5. Igénybejelentés, a jogosultság igazolása

A tanuló, illetve a szülő az iskolában - a család szociális vagy anyagi helyzetétől függően - ingyenes vagy kedvezményes tankönyvellátást igényelhet. Az igénylést **minden év január 10 -ig**, az erre rendszeresített igénylőlapon kell benyújtani. Az igénybejelentő lapot, valamint az ingyenesség feltételeiről szóló tájékoztatást a diákok – legalább 15 nappal a benyújtási határidő előtt – a téli szünet utáni első tanítás napon írásban vagy elektronikusan megkapják, azok az iskola honlapjáról letölthetők.

Az igény bejelentési határidő elmulasztása jogvesztő, de csak akkor, ha az iskola betartja a tájékoztatási szabályokat. Nem alkalmazható ez a rendelkezés, ha az igényjogosultság az igénybejelentésre megadott időpont eltelte után állt be.

Igénylés esetén ingyenes tankönyvellátást köteles az iskola biztosítani a nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanuló számára, ha a tanuló illetve a szülő igazolja a jogosultságot az alábbiak szerint:

- **tartósan beteg** (szakorvos igazolja),
- **sajátos nevelési igényű** (szakértői bizottság szakvéleménye igazolja),
  - testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos,
  - pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia).
- **három- vagy többgyermekes családban élő** (a megállapított családi pótlék igazolja),
- **nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult** (a megállapított családi pótlék igazolja),
- **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő** (az erről szóló határozat igazolja).

Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell

- tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosultnak tekinteni - kivéve, ha a családi pótlékra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg - a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. fejezetében rögzítetteket,
- sajátos nevelési igényűnek tekinteni, a Nemzeti Köznevelésről szóló törvény 47. §-ába foglaltakat kell alkalmazni.

Szükség esetén a családi pótlékról szóló igazolást a munkáltató, a munkahellyel nem rendelkező részére az Államkincstár Területi Igazgatósága adja ki. *A családi pótlék igazolható bérjegyzékkel, számlakivonattal vagy postai igazoló szelvénnel is.*

Az igénylőlaphoz igazolásokat *csatolni nem kötelező*, de az igénylőlap benyújtásával egyidejűleg be kell mutatni a normatív kedvezményre való jogosultságot igazoló iratot. *A bemutatás tényét az iskola rávezeti az igénylőlapra.* Az igénylő az általa közölt adatok valóságáért büntetőjogi felelősséget visel. Ellenőrzés során az iskola, vagy az Állami Számvevőszék bekérheti az igazolásokat.

Ha az igényjogosultság a tanulói tankönyvvásárláshoz nyújtott normatív *hozzájárulás igénylését követő időpont után áll be* (iskolaváltás) az iskola a tankönyvek kölcsönzésével teljesítheti az igényt.

6. További támogatások az egy- és kétgyermekes családoknak

A jogszabályok szerint a normatív kedvezmények kielégítését követően az iskola további kedvezményeket állapíthat meg a fent említett családoknak szociális alapon.

Iskolánk ezt - amennyiben még marad az éves normatív támogatásból – a könyvtárból való kölcsönzéssel tudja nyújtani. A további kedvezmények nyújtásánál előnyben kell részesíteni azt, aki igazolja, hogy családjában az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb minimálbér másfélszeresét.

7. A könyvtári állomány bővítése

A jogszabályok szerint az iskola törekszik arra, hogy a tanulókat a könyvtáron keresztül lássa el ingyenes tankönyvvel. Ennek érdekében a tankönyvrendelés során a tartós tankönyvek prioritást élveznek. A könyvtáron keresztül beszerezhető egyéb állományról az iskola minden tanulót **május 31-ig** (ajánlott és kötelező olvasmányok) értesít a belső információs rendszerén keresztül.

8. A tankönyvek beszerzése

A szülő anyagi helyzetétől függően köteles biztosítani a gyermeke oktatásához szükséges tankönyveket, *de nem kötelezhető arra*, hogy minden esetben új tankönyveket szerezzen be.

A tankönyvek beszerzése előtt a tanuló/szülő nyilatkozik arról, hogy az összes tankönyvet meg kívánja-e vásárolni, vagy egyes tankönyvek biztosítását más módon, például használt tankönyvvel kívánja megoldani. Ezért iskolánk a szerző, a cím, a cikkszám és az ár megjelölésével listát ad ki számára azokról a tankönyvekről, amelyek elengedetlenül szükségesek az oktatáshoz.

Az iskolai *tankönyvrendelést* az iskola igazgatója által megbízott *tankönyvfelelős készíti e.*, A tankönyvrendelés *elkészítésének határideje* eltérő rendelkezés hiányában - minden

év március vége. A 9. évfolyam tankönyvigényének ismeretében minden év **június 15-ig módosítás** lehetséges. A **pótrendelés** leadásának **határideje szeptember 5.**

9. Tankönyvfelelős

Iskolánkban a tankönyvellátás feladatait az intézmény látja el olyan formában, hogy a tankönyvellátóval a tankönyvek forgalmazására vonatkozó szerződést köt, és az intézmény a tankönyveket a tankönyvforgalmazóktól értékesítésre átveszi.

Az iskola tankönyvellátással kapcsolatos feladatainak végrehajtásáért az igazgató a felelős. Az igazgató jelöli ki a tankönyv-értékesítésben közreműködő személyt (**tankönyvfelelős**), aki részt vesz a tankönyvellátással kapcsolatos feladatokban.

A tankönyvfelelős nem állhat szerződéses kapcsolatban a tankönyvterjesztővel. Megbízási szerződést a terjesztővel szerződést kötő intézménytől kaphat, a szerződés tartalmazza a díjazás mértékét.

Ha az intézmény vezetője az iskola más alkalmazottját kívánja megbízni a tankönyvfelelős feladatkörével, akkor ezt – rendkívüli eseteket leszámítva – a tanév munkatervében rögzíteni kell. Ha a tankönyvfelelős az elkövetkező tanévben nem kívánja ellátni feladatait, akkor ezt legkésőbb a tanévnyitó értekezleten köteles bejelenteni.

10. A tankönyvfelelős feladatai:

- Az iskola minden év január 10-ig köteles a kedvezményekkel kapcsolatos tanulói igényeket felmérni. A tankönyvfelelős a felmérés alapján megállapítja, hogy hány tanulónak kell biztosítani az ingyenes tankönyvcsomagot, illetve ezen kívül hány tanuló igényel és milyen tankönyvtámogatást. Az adatokat írásos formában ismerteti az intézmény vezetőjével.
- Lista kiadása minden tanuló részére az oktatáshoz szükséges tankönyvekről a szerző, a cím, a cikkszám és az ár megjelölésével.
- A szülői nyilatkozatok és a pedagógusok javaslatai alapján a tankönyvrendelés elkészítése minden tanév március 30-ig.
- A lista módosítása a bejövő évfolyam igényeinek ismeretében.
- A tankönyvek kiosztása az első tanítási nap előtti héten.

10.1. Elismervény és számla

Az ingyenes tankönyvellátásra nem jogosult tanulók számára tételes *elismervényt* kell adni a tankönyvek egységáráról, darabszámáról és a kifizetett összegről. (A *kereskedelmi és adótörvények szerint*)

Az ingyenes tankönyvellátásra nem jogosult tanulók számára kérésre **számlát** kell kiadni, a munkáltatói vagy más iskolakezdési támogatás igazolása céljából (a *munkáltató címére*).

A tankönyvtámogatás összegéről a tanuló, illetve a szülő nevére szóló *számla nem állítható ki*.

11. Jogorvoslati lehetőségek

A nevelési-oktatási intézmény a tankönyvellátással kapcsolatos döntéseit - jogszabályban meghatározottak szerint - írásban közli a tanulóval, illetve a szülővel. A tanuló/szülő az iskola jogellenes döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének

elmulasztása ellen a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon élhet jogorvoslati jogával, amelyet az iskola fenntartójához címezve, az iskola igazgatójának kell benyújtani.

12. Az tankönyvtámogatás felhasználása

A tankönyvtámogatás felhasználható a tanulói tankönyvvásárlás teljes költségeinek átvállalására és csökkentésére, tankönyv, kis példányszámú tankönyv, tanulói munkatankönyv, munkafüzet, ajánlott és kötelező olvasmányok beszerzésének támogatására, továbbá az iskolai tankönyvrendelés teljesítésére.

II. sz. melléklet

Részletes osztályozóvizsga követelmények tantárgyanként

1. 1. Magyar nyelv és irodalom

3. 1. 1. Követelmények a 9. osztály számára

3. 1. 1. 1. Nyelvtan

A kommunikáció

A kommunikáció fogalma és funkciói. A személyközi kommunikáció, a kommunikációs folyamat funkciói. A személyközi kommunikáció. A tömegkommunikáció funkciói, hatása a gondolkodásra és a nyelvre. Médiaműfajok.

Kulcsfogalmak, fogalmak

Tömegkommunikáció, médium, média, multimédia, **tájékoztató, véleményformáló, ismeretterjesztő műfajok; cikk, glossza, recenzió, kritika, esszé, kommentár, interjú, riport, tudósítás**

lap, újság, folyóirat reklám.

A nyelv, mint jelrendszer

Nyelv, grammatika, nyelvi szintek. A jelentéssel nem bíró nyelvi elemek szintje. A magyar nyelv hangrendszere, a hangok alkalmazkodása a beszédben. A szavak felépítése, szóelemek, magyar szóképzés és szóalkotás, egybeírás, különírás.

Kulcsfogalmak, fogalmak

Jel, jelrendszer természetes jelek, mesterséges jelek, nyelvi és nem nyelvi jelek, a magyar hangállomány, hangtörvények fonéma, hang, betű nyílt szótag, zárt szótag, szóelemek, szótő, képző, jel, rag tudáskeret, forogatókönyv.

Alapszófajok

Igék, főnevek, melléknevek, határozószók, számnevek, névmások, igenevek, viszonyszók és mondatszók. A mondat fogalma, csoportosítása, felépítése. A szó szerkezetek, mondatrészek, alany, állítmány, bővítmények. Alá-és mellérendelő összetett mondatok, többszörösen összetett mondatok.

Kulcsfogalmak, fogalmak

A szófaj fogalma és a szófaji rendszer, rendszermondat, szövegmondat a mondatok osztályozása, az egyszerű és az összetett mondat, **a szó szerkezetek (szintagmák) fajtái**

A szöveg

A szöveg fogalma, egységének feltételei, szerkezete, jelentését alakító nyelv is nem nyelvi tényezők. A szöveg jelentésbeli és nyelvtani kapcsolóelemei. Helyesírásunk alapelvei, a mondatok és a szövegek központosítása.

Kulcsfogalmak, fogalmak

Nyelvi rendszer, nyelvhasználat, szöveg: komplex jel, szövegszintek: pragmatikai (jelölő–jelentés–jelölt kapcsolat), szemantikai (jelölő–jelentés kapcsolat), szintaktikai (jelölő–jelölt kapcsolat)

szövegmondat, rendszermondat, a szöveg összetartó erői: koherencia, kohézió, konnexitás

szövegkapcsoló elemek: kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautaló kapcsolatok, egyeztetés a szövegben, a hiány összetartó szerepe, tartalmi-logikai kapcsolatok, téma-réma

relációs szerkezet, linearizált szerkezet, szövegszerkezet-típusok

3. 1. 1. 2. Irodalom

A szépirodalom felosztása

Műnemek, műfajok, a szövegek egymásra hatása, intertextuelitás.

Világirodalom

Az antik görög epika és líra, Mítosz, mitológia, Múzsák a görög mitológiában, Eposzi kellékek, Az időmértékes verselés, A trójai mondakör, Homérosz, Odüsszeia. A görög líra. Színház és drámatörténet – az antik színház és dráma, a görög dráma és színház, Szophoklész: Antigoné. A latin költészet, Vergilius, Horatius, Catullus, Ovidius költészete. A Biblia, fogalma, részei, felosztása, Ószövetség, Újszövetség, kánon, kanonizáció, Teremtéstörténetek, Zsoltárok könyve, Evangéliumok. Az európai irodalom a 4-15. században. A középkori kultúra időhatárai, történelmi-társadalmi háttere. Az ókeresztény korszak jellemzői. Irodalomtípusok a középkorban, egyházi és világi irodalom. Himnusz, legenda, lovagi költészet, nyugat-európai verselés, rím. A vágánsköltészet (Villon). Dante és az Isteni színjáték. Az európai irodalom a 14-16. században. A reneszánsz jellemzői, Petrarca, Boccaccio és a Dekameron. A középkori színház. Színház és drámatörténet az angol színház a 16-17. században - Shakespeare

Magyar irodalom

Nyelvemlékek, Ómagyar Mária-siralom, Halotti beszéd és könyörgés, Balassi Bálint és Janus Pannonius költészete,

3. 1. 2. Követelmények a 10. osztály számára

3. 1. 2. 1. Nyelvtan

Szövegtan

A szöveg fogalma, jellemzőinek megfigyelése, megnevezése, rendszerezése. A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei. A szövegfonetikai eszközök és az írásjegyek szövegértelmező szerepe. A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek. A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje. Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint. A legjellegzetesebb szövegtípusok: a beszélt nyelvi társalgási és az írott monologikus szövegek. Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői. Az írott és internetes szövegek összehasonlítása, az eltérő és azonos jegyek megfigyelése, megnevezése. Az internetes adatkeresés, szövegghálók, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdései. A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való

összehasonlítása, megvitatása, kritikai következtetés levonása. Szövegek összefüggése, értelemhálózat; intertextualitás. A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája, olvasási típusok és stratégiák

Kulcsfogalmak, fogalmak

Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet. Szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz. Szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, 19kulcsszó, cím). Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forogatókönyv). Nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés). Intertextualitás. Szövegtípus (monologikus, dialogikus és polilogikus; beszélt, írott, elektronikus; spontán, tervezett). Szövegműfaj (elbeszélő, leíró, érvelő). Nyelvhasználati szintek szerinti szövegtípus (mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, sajtó és média, szépirodalmi). Szövegfonetika (hangsúly, hangletjtés, hangerő, szünet, beszédtempó).

Stilisztikai alapismeretek

A jellegzetes stílustípusok (stílusárnyalatok) megismerése (pl. a társalgás bizalmas vagy közömbös), felismerése, hatásának elemzése. A nyelvi szintek alkalmi és a szótárakban jelölt állandó stílusértékének megfigyelése, felismerésük, valamint alkalmazásuk a szövegalkotásban. A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek megismerése, felismerése, elemzése, összefüggésben a szövegtani jellemzőkkel. A szövegek stílusának, jelentésének a befogadóra tett hatásának (stílushatás) megtapasztalása, vizsgálata; stílusgyakorlatok, szövegtranszformációk. A stíluselemek, stílus eszközök szerepének értelmezése művészi és mindennapi szövegekben (jelentésfeltáró, hatáselemző gyakorlatok). Stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.). Stílusérték (alkalmi és állandó). Stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi). Stílushatás. Szókép (metafora, hasonlat, szinesztézia, metonímia, szinekdoché, összetett költői kép, allegória, szimbólum). Alakzat (ellipszis, kötőszóhiány, ismétlődés, gondolatritmus, oximoron). Mondatstilisztikai eszköz (verbális stílus, nominális stílus, körmondat). Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés, alliteráció, áthajlás, figura etimologica, expresszivitás, eufemizmus, evokáció, archaizálás, egyéni szóalkotás, poétizáció. A helyzetnek, kommunikációs célnak megfelelő stílus eszközök tudatos használata a szövegalkotásban. A metafora funkciója és használata a mindennapi, tovább

Kulcsfogalmak, fogalmak

Stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.). Stílusérték (alkalmi és állandó). Stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi). Stílushatás. Szókép (metafora, hasonlat, szinesztézia, metonímia, szinekdoché, összetett költői kép, allegória, szimbólum). Alakzat (ellipszis, kötőszóhiány, ismétlődés, gondolatritmus, oximoron). Mondatstilisztikai eszköz (verbális stílus, nominális stílus, körmondat). Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés, alliteráció, áthajlás, figura etimologica, expresszivitás, eufemizmus, evokáció, archaizálás, egyéni szóalkotás, poétizáció.

Jelentés

A hangalak és jelentés viszonyának felismerése, értelmezése különböző beszédhelyzetekben. A mondat és szövegjelentést meghatározó tényezők felismerése. A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés felismerése mondat-átalakítási gyakorlatokkal. Nyelvünk gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése. A szavak jelentésének szerkezete, jelentéselemek. A hangalak és jelentés viszonya, jelentésmező. Motivált és motiválatlan szavak felismerése, használata. A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használati köre. A mondat és szövegjelentés. A jelentés szerepe a nyelvi szerkezetek kialakításában. A jelentés és a nyelvi-grammatikai funkció összefüggése. A szórend jelentésváltozatainak megfigyelése, hatásértelmezés. Egynyelvű szótárak használata.

Kulcsfogalmak, fogalmak

Jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály. Denotatív, konnotatív jelentés. Metaforikus jelentés. Motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.

3. 1. 2. 2. Irodalom

A felvilágosodás irodalmának jellemző műfajai és stílusirányzatai

Klasszicizmus, szentimentalizmus (érzékenység), rokokó. Művek, szemelvények az angol, francia és német irodalomból, pl. Defoe, Swift, Jane Austen; Voltaire, Rousseau; Goethe, Schiller különféle műfajú alkotásaiból. Bessenyei György értekező prózai művének részlete (pl. Magyarország). Alkotói csoportok, irodalmi központok, sajátos életutak (pl. Batsányi János, Kármán József). Kazinczy Ferenc irodalomszervező tevékenysége és írói munkássága (legalább egy epigrammája). Csokonai Vitéz Mihály portréja; életművének műfaji, formai és stílári sokszínűsége A Reményhez, A tihanyi Ekhóhoz és még legalább egy mű (pl. Az estve, Tartózkodó kérelem, A Magánosság) alapján. Berzsenyi Dániel portréja; jellemző műfajok, témák, életérzések költészetében. A közelítő tél, A magyarokhoz I. és legalább még egy mű (pl. Levéltörredék barátnémhoz, Osztályrészem) értelmezése. Csokonai és Berzsenyi hatása, továbbélése a későbbi magyar költészetben

Kulcsfogalmak, fogalmak

A választott szerzőkhöz, művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek. Felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, rokokó, valóság és fikció, elbeszélői nézőpont, kalandregény, robinzonád, fejlődésregény, éregény, levélregény, tézisregény, ellenutópia, satíra. Nyelvújítás, irodalmi élet, művelődési program, értekezés, szentencia, szimultán ritmus, bölcséleti óda, elégiko-óda, elégia, dal, episztola, létösszegzés, időszembesítő verstípus.

A romantika irodalmának jellemzői

Esztétikai elvek, művészi szabadság, stílus- és formajegyek; ironikus látásmód, groteszk minőség). Új műfajok, formák (pl. történelmi regény, bűnügyi történet, drámai költemény, verses regény). Társadalmi típusok (felesleges és karrierista hősök, hivatalnokok) megjelenése a romantikával egyidejű, realista szemléletű művekben. Művek, szemelvények az angol/amerikai, francia, német és orosz irodalomból, pl. Byron, Shelley, Keats; Poe; Victor Hugo, E. T. A. Hoffmann, Puskin vagy mások alkotásaiból; illetve Balzac, Stendhal, Gogol műveiből. A választott szerzőkhöz, művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek.

Kulcsfogalmak, fogalmak

Műfajkeveredés, hangnemi kevertség, groteszk, ironia, bűnügyi történet, történelmi regény, verses regény, regényciklus, analitikus regény. Katona József: Bánk bán – sok szempontú műértelmezés. Pl. magánéleti és közéleti konfliktus, alapkérdések; a szereplők körei, Bánk összeomlása; a címszereplő megítélésének változatai; felépítés, szerkezeti megoldások

Magyar irodalmi élet a 19. század első felében

Orgánumok, folyóiratok, alkotói csoportok. A reformkori nemzeti romantika. A népiesség programjai. Kölcsey Ferenc alkotói portréja; közéleti szerep, egyéni és közösségi sors. Hymnus és még egy lírai alkotása (pl. Elfojtódás; Vanitatum vanitas; Zrínyi dala; Zrínyi második éneke). Értekező prózája (pl. Nemzeti hagyományok és / vagy a Parainesis részlete). Vörösmarty Mihály portréja. Romantikus világlátás, tematika és képalkotás lírában és drámában a Szózat; Előszó és még egy-két lírai alkotás (pl. Késő vágy; Gondolatok a

könyvtárban; Az emberek, A vén cigány) alapján, illetve a Csongor és Tünde értelmezésével (pl. alapkérdések, értékszerkezet, motívumok, műfaji sajátosságok: mesejáték/drámai költemény).

Kulcsfogalmak, fogalmak

Irodalmi élet, népköltészet, népdalgyűjtés; nemzeti himnusz, értekezés, intellektus, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, rapszódia, romantikus ironia, drámai költemény.

Petőfi Sándor életműve

Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás) és jellemző alkotások. A népi szemléletmód hatása; romantika és népiesség. Témák (pl. szerelem, táj, ars poetica), versciklusok; lírai műfajok és líratípusok (pl. dalok, helyzetdalok, ódák, elégiák, rapszódia; tájlíra, forradalmi látomásvers) és versformák változatossága; A pusztán, télen; A XIX. század költői; Európa csendes, újra csendes...; Szeptember végén, és még legalább három-négy lírai alkotás elemző feldolgozása. Verses epika (pl. A helység kalapácsa mint eposzparódia; és/vagy Az apostol. Utalás egy-egy téma, motívum, poétikai jellemző kortárs irodalmi megjelenítésére

Kulcsfogalmak, fogalmak

Népiesség, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, látomásköltészet, ars poetica, komikus eposz, költői szerep, váteszköltő

Jókai alkotásainak jellemzői

Műfaji változatok az életművében; regényírói művészetének sajátosságai a romantikus prózaepika jegyében. Jókai Mór: Az arany ember(esetleg más regényének) elemző értelmezése sok szempontú megközelítéssel, pl.: a romantika megjelenési formái; műfaji változat; szerkezet, jellemábrázolás, elbeszéléstechnika, nézőpont, közlésformák; hangnemi és motivikus összetettség. Problematika (az adott műhöz pl. természet és civilizáció, bűn és büntetés, kettős jellem)

Kulcsfogalmak, fogalmak

Történelmi regény, vallomásregény, epizód, leírás, utópia, humor, anekdota.

3. 2. Matematika

3. 2. 1. Követelmények a 9. osztály számára

I. Halmazelmélet

Számok áttekintése. Számhalmazok. Műveletek a racionális számkörben.

Halmazelméleti alapfogalmak. Részhalmaz, unió, metszet, két halmaz különbsége. Ponthalmazok.

II. Függvények

Függvényfogalom, függvények megadása. Elsőfokú, lineáris függvények.

Másodfokú függvények / egyszerűbb!. Abszolútérték-függvény. Elsőfokú törtfüggvény.

Egyenes-és fordított arányosság. Százalékszámítás.

Függvénytranszformációk.

III. Algebra

Hatványozás egész kitevőkkel. Hatványozás azonosságai.

Számok normálalakja. Számrendszerek.

Osztó, oszthatóság, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.

Nevezetes azonosságok. Szorzattá alakítások.

Műveletek polinomokkal és algebrai törtekkel.

IV. Elsőfokú egyenlet, egyenlőtlenség, egyenletrendszer

Elsőfokú egyenletek megoldása grafikusán. A mérlegelv.
Törtes egyenletek. Egyszerű abszolútértékes egyenletek.
Egyszerű elsőfokú egyenlőtlenségek. Szöveges feladatok.
Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszerek megoldása "behelyettesítő"-, "egyenlő együtthatók"-, grafikus módszerrel. Szöveges feladatok.

V. Geometria

Geometriai alapfogalmak.
Háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör.
Háromszögek oldalai és szögei közötti összefüggések.
A háromszög nevezetes vonalai, pontjai, beírt és körülírt köre.
Négyszögek és tulajdonságaik.
Sokszögek és tulajdonságaik.
Kör és részei.
Geometriai transzformációk.
Egybevágósági transzformációk. Egybevágóság fogalma, alakzatok egybevágósága

3. 2. 2. Követelmények a 10. osztály számára

I. A négyzetgyökvonás. Pitagorasz-tétel

A négyzetgyök fogalma, azonosságai. Az irracionális számok.
A négyzetgyökfüggvény.
Műveletek négyzetgyökös kifejezésekkel.
A Pitagorasz-tétel és megfordítása.

II. A másodfokú egyenlet-, egyenlőtlenség- és függvény

Másodfokú függvények ábrázolása, jellemzése.
Másodfokú egyenletek grafikus megoldása.
Másodfokú egyenletek algebrai megoldása: megoldóképlet.
Törtes egyenletek.
A diszkrimináns. Gyöktényezős alak.
Másodfokú egyenlőtlenségek megoldása. Másodfokúra visszavezethető egyenletek: magasabbfokú és négyzetgyökös egyenletek. Szöveges feladatok.

III. Szögfüggvények

A szögfüggvények definíciói derékszögű háromszögben.
A szögfüggvények ki-és visszakeresése.
Szögfüggvények közötti alapvető összefüggések.
Derékszögű háromszögre visszavezethető feladatok.
Távolságok kiszámítása szögfüggvények segítségével.
A szögfüggvények fogalmának általánosítás.
A $\sin x$, a $\cos x$ és a $\operatorname{tg} x$ függvények ábrázolása, jellemzése és egyszerűbb transzformációk.

IV. Hasonlóság

Hasonlóság: középpontos hasonlóság fogalma.
A háromszögek hasonlóságának alapesetei.
Arányossági tételek a derékszögű háromszögben.
Hasonló testek felszíne és térfogata.
A számtani és a mértani közép összehasonlítása

3. 2. 3. Követelmények a 11. osztály számára

I. Hatvány, gyök, logaritmus

A hatványozás kiterjesztése racionális kitevőre.
A hatványozás azonosságai, a permanencia elve.
Az n -dik gyök fogalma. Műveletek n -dik gyökökkel.
A logaritmus értelmezése, azonosságai.
Egyszerű exponenciális és logaritmusos egyenletek, egyenlőtlenségek.
Az exponenciális -és logaritmusfüggvény.

II. Trigonometria

Szinusztétel.
Koszinusztétel.
Egyszerű trigonometrikus egyenletek.
Vektorok. Vektorok a koordináta-rendszerben. Vektorok skaláris szorzata.

III. Koordinátageometria

Szakasz felezőpontja. Osztópont. Háromszög súlypontja.
Két pont távolsága. Szakasz hossza.
Egyenes helyzetét meghatározó adatok: irányvektor, normálvektor, iránytangens. Egyenesek egyenletei. Egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének feltételei.
Két egyenes metszéspontja.
A kör egyenlete.
A kör és egyenes kölcsönös helyzete. A kör érintője.

IV. Statisztika. Kombinatorika. Valószínűségszámítás. Gráfok

Statisztika: átlag, módusz, medián, gyakoriság, terjedelem, szórás.
A statisztikai adatok ábrázolása. Diagramfajták.
Gráfok.
Permutációk, variációk
Kombinációk, binomiális együtthatók.
A valószínűség klasszikus modellje

3. 2. 4. Követelmények a 12. osztály számára

I. Számtani sorozatok, mértani sorozatok.

Számsorozat fogalma, megadása.
A számtani sorozat fogalma, tulajdonsága, n -dik eleme.
A számtani sorozat első n elemének összege.
A mértani sorozat fogalma, tulajdonsága.

A mértani sorozat n-dik eleme.
A mértani sorozat első n elemének összege.
Kamatos kamatszámítás.

II. Térgeometria

Ismétlés: síkidomok kerülete, területe.
Hasáb, henger felszíne, térfogata.
Gúla, kúp felszíne, térfogata.
Csonkagúla, csonkakúp felszíne, térfogata.
Gömb felszíne, térfogata.
Vegyes feladatok.

3. 3. Fizika

3. 3. 1. Követelmények a 9. osztály számára Kinematika

Mozgás és kölcsönhatás
Az egyenes vonalú egyenletes mozgás leírása
A sebesség fogalma, egységei
A sebesség iránya
vektormennyiség fogalma
Az egyenes vonalú egyenletesen gyorsuló mozgás
Gyorsulás
Szabadesés
Út-idő, sebesség-idő grafikon

Dinamika

A mozgásállapot
A mozgás viszonylagossága
A testek tehetetlensége
A tömeg
A tehetetlenség törvénye
Az erő egysége
Az erő iránya
A kölcsönhatás törvénye
A lendület fogalma.
A lendület mint vektormennyiség
A lendület-megmaradás törvénye
A törvény matematikai megfogalmazása
két test kölcsönhatása esetére

Hőtani alapfogalmak

Termikus kölcsönhatások vizsgálata
Szilárd anyagok és folyadékok fajhője
A hőmennyiség kiszámítása
Ha Imazálla potvá Itozások
Olvadás-fagyás, forrás (párolgás) — lecsapódás jellemzése

Olvadáspont-fagyáspont, forráspont
Halmazállapot-változások energetikai vizsgálata
Olvadáshő, párolgáshő
A hőtágulás
A lineáris és a térfogati tágulás
A hőtágulási együttható értelmezése

Fénytan

A fény tulajdonságai
Fényforrások
A fény egyenes vonalú terjedése
A fényvisszaverődés törvénye
A síktükör, a homorú- és a domború tükör képalkotása
A fénytő rész
A teljes visszaverődés
Domború lencsék képalkotása
A kép tulajdonságai
Fókuszpont, fókusz távolság
Dioptria
A leképezési törvény
A fehér fény színekre bontása

3. 3. 2. Követelmények a 10. osztály számára Az elektrosztatika

Elektrosztatikus alapjelenségek
A töltés
A térerősség fogalma
A feszültség és a potenciál
A kondenzátor töltés- és energiatároló szerepe
A kapacitás
Ponttöltés

Az egyenáram

Az áram fogalma, jellemzése
Ohm törvénye. Az ellenállás fogalma.
Vezetőszál ellenállása
Az elektromosság atomos szerkezete
Az elemi töltés
Egyenáramú hálózatok
Ellenállások soros és párhuzamos kapcsolása. Kirchhoff törvényei.
Eredő ellenállás
Egyenáramú áramforrás — galvánelem
A teljes áramkör
Az elektromos munka és teljesítmény

Termodinamika

Gázok állapotváltozásai

A levegő mint anyag. A légnyomás.
Állapotjelzők (hőmérséklet, térfogat, nyomás, anyagmennyiség).
Gay-Lussac és Boyle-Mariotte törvényei.
Az izochor, izobár, izoterm állapotváltozás ábrázolása p-V diagramon.
Az egyesített gáztörvény.
Az állapotegyenlet
A hőtan I. főtétele
A belső energia fogalma
Az első főtétel
Gázok állapotváltozásainak vizsgálata
az I. főtétel alapján
A hőtan II. főtétele
Molekuláris hőelmélet
Néhány termodinamikai jelenség értelmezése a részecskemodell alapján

3. 3. 3. Követelmények a 11. osztály számára **A harmonikus rezgés**

A kitérés-idő függvény ábrázolása
Amplitúdó, rezgésidő, frekvencia
A rezgésidőt megadó összefüggés
Kényszerrezgés, rezonancia
A fonálinga kísérleti vizsgálata.
A lengésidő függése az inga hosszától

Hullámok

A hullám mint a közegben terjedő rezgésállapot
Hullámhossz, frekvencia, terjedési sebesség fogalma és összefüggésük
Longitudinális és tranzverzális hullám
A hullámok
A hullámok terjedési jelenségei
Hullámok visszaverődése
A törés jelensége kvalitatívan
Elhajlás. Interferencia.
Állóhullámok kialakulása kötélben

Elektromágnesség

A mágneses tér
A mágneses indukcióvektor fogalma; indukcióvonalak
Áramok mágneses tere (hosszú, egyenes vezető, tekercs)
Árammal átjárt vezetők kölcsönhatása a mágneses térben
Lorentz-erő
Mozgó töltések a mágneses térben
A nyugalmi indukció kísérleti vizsgálata
A nyugalmi indukció vizsgálata
Lenz törvénye
Az önindukció
A transzformátor működési elve

Az elektromágneses hullám fogalma, jellemzése
Az elektromágneses hullámok spektruma
A fény mint elektromágneses hullám

Atomfizika

A fény és az elektron kettős természete
Az atom szerkezete
Az atom mag szerkezete
A radioaktivitás
Az alfa-, béta és gammabomlás jellemzése
Aktivitás fogalma, időbeli jellemzése
Felezési idő
A nukleáris energia (atomenergia)
Maghasadás
Magfúzió

A csillagászat elemei

A csillagok fejlődése
Az Univerzum tágulása
Az ősrobbanás-elmélet

3. 4. Történelem

3. 4. 1. Követelmények a 9. osztály számára

A vizsga részei: A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli vizsgarészből. Az írásbeli vizsgarész időtartama 45 perc. A feladatlap rövid választ igénylő feladatokat és egy kifejtő (esszé) feladatot tartalmaz.

A szóbeli vizsgarész időtartama 10 perc. A vizsgázó a szaktanár által meghatározott - az adott évfolyam követelményeire épülő – témaköröket kapja meg előzetesen.

A vizsgán a témakörökből összeállított tételsorból egy tételt húz.

Az értékelés szempontjai:

Az esszé és a szóbeli felelet értékelésének szempontjai:

- Feladatmegértés
- Tájékozódás térben és időben
- Szaknyelv alkalmazása
- Forráshasználat
- Eseményeket alakító tényezők feltárása
- Megszerkesztettség, helyesírás / (szóbelin) Felépítettség, világosság, nyelvhelyesség

Témakörök:

- 1. Őskor és az ókori Kelet** (neolitikus forradalom, az ókori Kelet államai és kulturális örökségük)

Fogalmak

Gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, állam, államforma, birodalom, régészet, homo sapiens, őskőkor, újkőkor, zsákmányoló életmód, mágia, népességrobbanás, neolitikum, öntözéses földművelés, bronzkor, vaskor, társadalom, buddhizmus, brahmanizmus, vallási dualizmus,

- 2. Az ókori Hellász** (az athéni demokrácia, a görög hitvilág és művészet, Nagy Sándor hadjáratai)

Fogalmak

polisz, arisztokrácia, démosz, gyarmatosítás, migráció, életmód, város, gyarmatosítás, árutermelés, pénzgazdálkodás, kereskedelem, állam, demokrácia, polgárjog, mitológia, türannisz, népgyűlés, esküdtbíró, demagógia, sztratégosz, cserépszavazás, köztársaság

- 3. Az ókori Róma** (a köztársaság és a császárság kora, kulturális örökség és a kereszténység)

Fogalmak

patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, rabszolga, triumvirátus, principátus, provincia, limes, dominatus, diaszpóra, püspök, zsinat, apostol, Biblia, egyház, barbár, népvándorlás, vallásüldözés, vallásszabadság, diktatúra

- 4. A középkor** (birodalmak, egyházszakadás, az iszlám, a rendiség, humanizmus, reneszánsz, városok)

Fogalmak

egyház, pápa, feudalizmus, hűbériség, ortodox egyház, római katolikus egyház, invesztitúra, pápa, szerzetes, kolostor, bencés rend, kódex, iszlám, Korán, kalifa, feudalizmus, hűbériség, jobbágy, lovag, invesztitúra, inkvizíció, eretnokség, antijudaizmus, kolduló rend, robot, majorság, uradalom, önellátás, nyomásos gazdálkodás, városi önkormányzat, hospes, céh, levantei kereskedelem, Hanza-kereskedelem, ortodox egyház, szultán, szpáhi, janicsár, szerzetes, kolostor, bencés rend, kódex, skolasztika, egyetem, román stílus, gótika, reneszánsz, humanizmus

- 5. Magyarország története a kezdetektől az államalapításig** (Az Árpád-ház, az Anjouk, A hunyadiak kora, a középkori magyar művelődés)

Fogalmak

nyelvrokonság, őstörténet, őshaza, törzsszövetség, kettős fejedelemség, honfoglalás, kalandozás, királyi vármegye, ispán, nádor, egyházmegye, királyi tanács, tized, szerviens, várjobbágy, vajda, Aranybulla, nemesi vármegye, székely, szász, kun, bandérium, aranyforint, regálé, harmincad, kapuadó, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, úriszék, báró, köznemes, kilenced, ősiség, perszonálunió, végvári rendszer, rendi országgyűlés, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, corvina,

A vizsga értékelése: 1-24% - elégtelen, 25-54% elégséges, 55-74% közepes, 75-84% jó, 85%-tól jeles,

3. 4. 2. Követelmények a 10. osztály számára

A vizsga részei: A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli vizsgarészből. Az írásbeli vizsgarész időtartama 45 perc. A feladatlap rövid választ igénylő feladatokat és egy kifejtő (esszé) feladatot tartalmaz.

A szóbeli vizsgarész időtartama 10 perc. A vizsgázó a szaktanár által meghatározott - az adott évfolyam követelményeire épülő – témaköröket kapja meg előzetesen.

A vizsgán a témakörökből összeállított tételsorból egy tételt húz.

Az értékelés szempontjai:

- Az esszé és a szóbeli felelet értékelésének szempontjai:
- Feladatmegértés
- Tájékozódás térben és időben
- Szaknyelv alkalmazása
- Forráshasználat
- Eseményeket alakító tényezőfeltárása
- Megszerkesztettség, helyesírás / (szóbelin) Felépítettség, világosság, nyelvhelyesség

Témakörök

1. **Európa és az Oszmán Birodalom a koraújkorban** (Nagy földrajzi felfedezések, Reformáció és ellenreformáció, A tőkés termelés kialakulása, Az angol polgárháború, A francia abszolutizmus, A Habsburgok dunai monarchiája)

Fogalmak

ültetvény, világkereskedelem, reformáció, protestáns, evangélikus, református, Biblia, eretnokség, reneszánsz, unitárius, abszolutizmus, ellenreformáció, jezsuita, barokk, inkvizíció, *eretnokség*, tőke, kapitalizmus, manufaktúra, vetésforgó, anglikán, puritán, Jognyilatkozat, alkotmányos monarchia, *abszolutizmus*, *merkantilizmus*, *kapitalizmus*

2. **Magyarország a kora újkorban** (az ország 3 részre szakadása, a három országrész jellemzése, a törökellenes és Habsburg-ellenes küzdelmek, országegyesítő törekvések)

Fogalmak

örökös jobbágyság, báró, rendkívüli hadiadó, mezőváros, *rendi monarchia*, *köznemes*, *végvári rendszer*, székely, szász, hajdú, ellenreformáció, kuruc, labanc, vitézliő rend, trónfosztás,

3. **A felvilágosodás, a forradalmak és a polgárosodás kora**

Fogalmak

felvilágosodás, racionalizmus, a hatalmi ágak megosztása, természetjog, népszuverenitás, szabad verseny, alkotmány, a hatalmi ágak megosztása, felvilágosult abszolutizmus, Emberi és polgári jogok nyilatkozata, jakobinus, terror, urbanizáció, nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, Szent Szövetség,

4. **Az újjáépítés kora Magyarországon, A reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon**

Fogalmak

Helytartótanács, felsőtábla, alsótábla, Pragmatica Sanctio, betelepítés, betelepülés, vámrendelet, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, jobbágyrendelet, reform, polgári átalakulás, cenzúra, liberális nemesség, centralista, önkéntes és kötelező örökváltság, közteherviselés, államnyelv, márciusi ifjak, jobbágyfelszabadítás, emancipáció, nemzetőrség, áprilisi törvények, felelős kormány, sajtószabadság, népképviselő, cenzusos választójog, jobbágyfelszabadítás, tavaszi hadjárat, nemzetiségi törvény,

A vizsga értékelése: 1-24% - elégtelen, 25-54% elégséges, 55-74% közepes, 75-84% jó, 85%-tól jeles

3. 5. Német nyelv

3. 5. 1. Követelmények a 9. osztály számára

1. félév:

Szókincs és téma: német nyelvű országok, nemzetközi szavak, számok (1-1000), keresztnevek, országnevek, származás, hobbik, életkor, foglalkozások, család, lakóhely, nyelvroi tevékenységek, család, német szövetségi tartományok, égtájak, nevezetességek, hónapok, évszakok, időjárás, középületek, Berlin nevezetességei, műszaki cikkek, vásárlás, sajnálkozás, ruhadarabok. Színek, ruhák jellemzése, zsebpénz

Kommunikáció: információkérés, köszönés, bemutatkozás, köszönet, betűzés, bemutatás, hogylét kifejezése, bocsánatkérés, rendelés, fizetés, jelentkezési lap kitöltése, vélekedés kifejezése, egyszerű, a nyelvórával kapcsolatos tanári utasítások megértése, követése, a (nem) tetszés kifejezése, mások véleményének kérése, egy ország bemutatása, tájékozódás a térképen, tájékozódás, útbaigazítás, bocsánatkérés, helyeslés, országok, tájak

Nyelvtan: Kérdő névmás: *Wer?*, létige ragozása, *ist*, határozott névelő, szabályos igeragozás, kérdő névmás: *Was?*, kérdőszavak: *Wo? Wie?*, szórend: kijelentő ill. kérdő mondat, Birtokos névmás *mein-dein*, a *sein* létige, az *-in* képző, birtoklás: *von*, főnevek többes száma, felszólító mód: *Schreiben Sie!*, *alles/alle*, eldöntendő kérdés, tagadás: *nicht*, határozatlan névelő, az *es* névmás

szórend *abe, oder* és *und* után, a főnevek tárgyese, gyenge főnevek, összetett szavak, *es gibt*, szórend kiemelt mondatrészt után, birtoklás: *haben*, tagadás: *kein*, tőhangváltós igék: *tragen, nehmen, helfen, sehen*, a személyes névmás tárgyese, *möchten* és *brauchen* igék használata,

mehr/mehrere

2. félév:

Szóincs és téma: kempingezés kellékei, szolgáltatások a kempingben

Szobatípusok, szállástípusok, tevékenységek, szolgáltatások, élelmiszerek, ételek

ízlelés, étkezések, különleges ételek, nemzetek nevei, családtagok, hobbik, sportágak, a hét napjai, napszakok, napirend, tantárgyak, szabadidős programok, vakációs tervek, vágyak, nyaralás, menetjegyvásárlás, információkérés

Kommunikáció: képesség, lehetőség kifejezése, információkérés, bosszúság, szobafoglalás, szálloda leírása, preferencia, összehasonlítás, eladás, vásárlás, kínálás, rendelés, fizetés, reklamátlás,

étkezési szokások, gyakoriság, nyaralási preferenciák, történetmesélés, menetrend olvasás köszönésre reagálás, üdvözlőküldés, segítség felajánlás, segítség elhárítása, indoklás, időpontok,

-tartamok kifejezése, nyitva tartás, érdeklődés, meghívás, elfogadása/elutasítása, helyeslés

1 **Nyelvtan:** elváló igeekötők, tőhangváltós igék: *schlafen, essen, treffen, lesen, fahren, laufen*

általános alany: *man*, *für+A*, részes eset, *in+ D*, *mit+D*, módbeli segédigék: *können, mögen, wollen, müssen*, jövő idő: *werden*, okhatározó: *denn*, *in + Akkusativ/ Dativ*, időhatározók: *am Nachmittag*, felszólító mód, elbeszélő múlt idő: *war, hatte*, gyenge igék befejezett múlt ideje, erős igék befejezett múlt ideje, személyes névmás tárgyese, helyhatározók földrajzi nevekkkel

2

A továbbhaladás feltétele: legalább A1 nyelvi szint

Hallás utáni értés: A tanuló megérti a személyére, a családjára, a közvetlen környezetére vonatkozó, gyakran használt, egyszerű szavakat és szókapcsolatokat, ha lassan és tagoltan beszélnek hozzá.

Olvasott szöveg értése: Megérti a nagyon egyszerű mondatokat, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban az ismert nevek vagy szavak segítségével

Társalgás: A tanuló képes egyszerű kapcsolatteremtésre, ha a másik személy kész mondanivalóját kissé lassabban vagy más kifejezésekkel megismételni illetve segíti a mondanivalója megformálását. Fel tud tenni és meg tud válaszolni olyan kérdéseket, amelyek a mindennapi szükségletek konkrét kifejezésére szolgálnak.

Folyamatos beszéd: Egyszerű kifejezésekkel és mondatokkal be tudja mutatni a lakóhelyét és az ismerőseit

Íráskészség: Tud képeslapra rövid és egyszerű (például nyaralási) üdvözlőt írni. Ki tud tölteni egyszerű nyomtatványon a személyi adataira vonatkozó részeket, például a szállodai bejelentőlapon a nevet, az állampolgárságot és a lakcímet

3. 5. 2. Követelmények a 10. osztály számára

1. félév:

Szókincs és téma: lakás, lakókörnyezet átalakítás, lakótárskeresés, bútorok, háztartási munkák, internet, számítógépes tevékenységek, környezettudatosság, családtagok családi állapot, Németország egyesítése, tömegközlekedés, járművek, út az iskolába, útbaigazítás, jogosítványszerzés, közlekedési dugóban, repülőtér, utazási előkészületek,

Kommunikáció: lakás bemutatása, lakásnézés, berendezési tárgyak elhelyezése, a lakás átrendezése, házi buli megszervezése, a (nem)tetszés kifejezése, vélemény-nyilvánítás, indoklás, internetes oldal bemutatása, családbemutató, családfa készítése, történelmi események, illetve életrészek elbeszélése, összehasonlítás, választás, egyetértés és egyet nem értés kifejezése, emberek leírása és jellemzése, a csodálkozás, bizonytalanság kifejezése, nevezetességek bemutatása, útvonalak leírása, közlekedési eszközök előnyei és hátrányai, útbaigazítás, tájékozódás az utcán, jegyvásárlás, tájékozódás, szolgáltatások a repülőtéren

Nyelvtan: *zu + Dativ, seit/vor + Dativ gehören/gehören zu + Dativ*, előjárók: *an, vor, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen*, Igepárok: *legen/liegen, stehen/stellen*, kötőszó: *dass, ob, weil, entweder – oder sowohl – als auch weder – noch dürfen*, módbeli segédigék elbeszélő múlt (Präteritum) alakja, birtokos eset: *des Vaters, der Mutter*, melléknév fokozása: *billig, billiger, am billigsten*, függő kérdés, előjárók: *über, durch, entlang*, határozatlan névmás: *einer, welche*, tagadó névmás: *keiner*, főnevesült melléknévek

2. félév:

Szókincs és téma: Az iskola helyiségei Iskolatípusok, Az osztályzás előnyei és hátrányai, Tanulás külföldön, Foglalkozások, Állásinterjú, Girls' Day, Boys' Day, Női ill. férfi, Álláshirdetések, Diák munka, Testrészek Betegségek, balesetek, Tünetek, panaszok, Orvosi vizsgálat, Kórház, A nevetés mint gyógyszer, Egészséges életmód, Sportágak, sporteszközök Sportkarrier, Női futball, Egy sportoló élete, Extrém sportok és sportolók

Kommunikáció: Egy iskola bemutatása Iskolatípusok összehasonlítása, Érvek és ellenérvek kifejezése, Külföldi és hazai iskolák összehasonlítása, Szívesség kérése Munkakör leírása, jellemzése, Érdeklődés telefonon, Pályaválasztás, Beszámoló munkatapasztalatokról, Álláspályázat Állásinterjú, Motivációs levél írása, Testrészek, Panaszok, fájdalmak, Időpont egyeztetése az orvossal, Kórházi tevékenységek, Beszámolás eseményekről, Étkezési - és életmódszokások, Sportolás, sportok, sporttevékenység jellemzése, Tanácsadás, buzdítás, Szurkolás, Sportműsorok tv-ben, Rekordok és sportolók, Extrém sport – pro és kontra

Nyelvtan: Visszaható igék: *sich beeilen, sich kämmen*, Feltételes mód jelen idő: *wäre, hätte, würde gehen*, Módbeli segédigék feltételes mód jelen ideje: *könnte, müsste*, Vonatkozó igék: *sich freuen über, worüber – über wen, darüber – über ihn*, Vonatkozó mellékmondat *der, die, das* vonatkozó névmással, Vonatkozó névmások birtokos esete: *dessen, deren, zu + Infinitiv*, Kötőszók: *als – wenn*, Módbeli segédige: *sollen*, Szenvedő szerkezet (Passiv) jelen- és elbeszélő múlt ideje: *wird/wurde gemacht*, Módbeli segédigék feltételes mód jelen ideje: *könnte, müsste*

A továbbhaladás feltétele: legalább A2 nyelvi szint

Hallás utáni értés: A tanuló megérti a személyéhez közvetlenül kapcsolódó, gyakran használt szavakat és kifejezéseket (pl. személyes adatok, család, vásárlások, szűk környezet, tanulás, munka). Megérti az egyszerű és világos hirdetések és üzenetek lényegét.

Olvasott szöveg értése: El tud olvasni rövidebb egyszerű szövegeket. Megtalálja a várható, konkrét információt a mindennapi, egyszerű szövegekben (pl. rövid hirdetés, prospektus, menü, menetrend), és megérti a rövid, egyszerű magánleveleket.

Társalgás: Az egyszerű, rutinszerű helyzetekben egyszerű és közvetlen módon cserél információt mindennapi tevékenységekről vagy témákról. A nagyon rövid információcserére még akkor is képes, ha egyébként nem ért meg eleget ahhoz, hogy a társalgásban folyamatosan részt vegyen.

Folyamatos beszéd: Egyszerű eszközökkel és mondatokkal tud beszélni a családjáról és más személyekről, életkörülményeiről, tanulmányairól, jelenlegi vagy előző szakmai tevékenységéről.

Íráskészség: Tud rövid, egyszerű jegyzetet, üzenetet, vagy magánjellegű, például köszönőlevelet írni.

3. 6. Angol nyelv

3. 6. 1. Követelmények a 9. osztály számára

- Present Simple +-?
- Possesive 's
- Adjectives
- Telling the time
- Adverbs of frequency (never, sometimes, usually...)
- Prepositions of time(in, on, at)
- Can/can't
- Like+ing
- Object pronouns (me, you, him, her, it, us, them)
- Possessive pronouns (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
- Past Simple of BE(was/were)
- Past Simple Regular
- Past Simple Irregular
- Thereis/there are
- There was/there were
- Present Continuous
- Present Simple/Present Continuous
- A/an, some/any
- Countable/uncountable
- My family
- My favourite day of the week
- Describing a friend
- My house
- My town/village

3. 6. 2. Követelmények a 10. osztály számára

- Present Simple
- Present Continuous
- Who, which, where
- Past Simple Regular/irregular
- Past Continuous

- Questions with and without question words
- So, because, but, although
- Going to and Present Continuous for future
- Will/won't
- Adjectives (comparative, superlative)
- Daily routine
- Describing yourself
- Your holiday
- Describing a photo
- The place where you live
- An e-mail

4. 7. Földrajz

3.7. 1. Követelmények a 9. osztály számára

A Föld kozmikus környezete

Fogalmak

Geocentrikus és heliocentrikus világkép, a bolygók mozgásának törvényszerűsége, világegyetem (univerzum) – Naprendszer – Tejútrendszer, fényév csillag, bolygó,hold,üstökös, meteor, bolygóközi anyag, plazma,t ermonukleáris folyamat, napfoltok, protuberancia,nap-kitörés, napszél, sarki-fény

Összefüggések:

A rész és az egész viszonya: a Föld a Naprendszer része – a Naprendszer a Tejútrendszer része – a Tejútrendszer a metagalaxis része – a metagalaxis is csupán része a világegyetem

Fogalmak

Geoid – forgási ellipszoid – egyenlítői sugár – sarki sugár – a Föld tengely körüli forgása – Föld forgástengelye – a forgástengely ferdesége – a Föld Nap körüli keringése – ekliptika – az ekliptika ferdesége – égi egyenlítő gömbhéjak levegőburok vízburok kőzetburok, bolygó, Föld-típusú bolygók, Jupiter-típusú bolygók

Helymeghatározás, mérés, számítás térkép segítségével

A geoszférák földrajza

Fogalmak

Geológia – geotermikus gradiens – belső hő – radioaktív anyagok bomlása, a földbelső gömbhéjai: földkéreg – földköpeny – külső mag – belső mag – szárazföldi kéreg – óceáni kéreg – kőzetburok (litoszféra) – asztenoszféra,

Kőzetlemezek mozgása

kőzetlemez magma – óceánközepi hátság – az óceánfenék szét-sodródása – mélytengeri árkok – alábukási öv beolvadás lemeztektonika – távolodó lemezszegek – egymásnak ütköző lemezszegek – egymás mellett elcsúszó lemezszegek – az asztenoszféra anyagáramlásai

Összefüggések

A különböző lemezszegek elterülő mozgásfolyamatok mennek végbe – a lemezszegek a Föld aktív térségei – a földrengések, a vulkánosság, a hegységképződés mind-mind a lemezek mozgásához kötődnek – a Föld arculata állandóan változik. A kőzetlemezek és a vulkáni tevékenység

Fogalmak

Mélyégi magmatizmus – felszíni vulkánosság – mélyégi magmás kőzetek – kiömlési kőzetek vulkáni kőzetek – vulkáni törmelékes kőzetek (tufák) – párnaláva – pajzsvulkán –

rétegtűzhányók – kráterkúpos tűzhányók – kaldérakúpos tűzhányók – forró pontok – vulkáni utóműködés – gejzír

A kőzetlemezek és a földrengések, hegységképződés

Fogalmak

Rengésfészek rengésközpont szeizmográf Richter-skála szökőárhullám, hegységrendszer szerkezeit mozgások – gyűrődések – redőboltozat – redőteknő – álló, ferde és fekvő redő – áttolt takaróredők – vetődések – rög – sasbérc – árok – törésvonal – hegységképződés két óceáni lemez ütközésekor (szigetívek) – hegységképződés óceáni és szárazföldi lemez ütközésekor – hegységképződés két szárazföldi lemez ütközésekor

Ásványok, kőzetek keletkezése

Fogalmak

Ásványok – kőzetalkotó ásványok – magmás kőzetek – mélységi magmás kőzetek – vulkáni kiömlési kőzetek – vulkáni törmelékes kőzetek – üledékes kőzetek – törmelékes üledékes kőzetek – vegyi üledékes kőzetek – szerves eredetű üledékes kőzetek – átalakult (metamorf) kőzetek – a kőzetek körforgása

Földtörténet

Fogalmak

Idő – időszak – kor – korszak – ősidő – óidő – középidő – újidő – ősléggör – ősóceán – kambrium – szilur – devon – karbon – kaledóniai hegységképződés – variszkuszi hegységképződés, triász – jura – kréta – harmadidőszak – negyedidőszak – pleisztocén – jégkorszak – jégkorszakköz – holocén – belső erők – külső erők

A Föld nagyszerkezeti egységei

Fogalmak

Ösmasszívum: fedett és fedetlen , röghegység – gyűrthegység – lánchegység – síkság – tökéletes és tökéletlen síkság – fennsík (felföld) – alföld

A légkör anyaga és szerkezete

Fogalmak

Napsugárzás , állandó gázok – változó gázok – erősen változó gázok – troposzféra – sztratoszféra – mezoszféra – termoszféra – ózonpajzs

Légnyomás, szél

Fogalmak

légnyomás – izobár – szél – Coriolis-erő

Összefüggések: a légnyomás különbség és szél kapcsolata

Időjárási frontok, ciklonok, anticiklonok. A földi légkörzés

Fogalmak

Futóáramlás – sarki magas nyomású öv – a 60. szélességi kör(ök) menti alacsony nyomású öv – a 30. szélesség kör(ök) menti magas nyomású öv – egyenlítői alacsony nyomású öv – nyugati szél – sarki szél – passzátszél

Vízburok

Óceánok, tengerek

Fogalmak

Világtenger – óceán – tenger – peremtenger beltenger szárazföldi talapzat (self) – a tengervíz sótartalma – a tengeri jég

A tengervíz mozgásai

Fogalmak

Hullámozgás – hullámmorajlás – hullámtörés – tengeráramlás – Észak-egyenlítői-áramlás Dél-egyenlítői-áramlás – Egyenlítői-ellenáramlás – Nyugatiszél-áramlás – Sarkiszél-áramlás – meleg tengeráramlás – hideg tengeráramlás – pozitív és negatív hőmérsékleti anomália – tengerjárás (árapály) – dagály – apály – szökőár – vakar – vihardagály

Felszín alatti vizek

Fogalmak

Talajnedvesség – talajvíz – belvíz – rétegvíz – artézi víz – résvíz – vízzáró réteg – karsztvíz – források: talajvíz-, rétegvízforrás – hévíz – ásványvíz – gyógyvíz

Felszíni vizek: vízfolyások, tavak

Fogalmak

Vízgyűjtő terület – vízvásztó – vízhálózat – vízállás – kisvíz – középvíz – nagyvíz – árvíz – vízhozam – vízjárás – hordalékszállítás – kimélyített tómedencék – elgátolt tómedencék – szerkezeti eredetű tómedencék – kráter- és kaldérata- tavak – jég kialakította tómedencék – morotvatavak – hegyomlással elgátolt tómedencék – eutrofizáció – fertő, mocsári és lápi állapot

A talaj földrajza

Fogalmak

Talaj, talajképződés, anyakőzet, humusz, talajnedvesség, talajlevegő, talajszintek, talajtípusok (vörös- és sárgaföldek, laterittalaj, fekete mezőségi-, barna erdő-, szürke erdő /podzol/ talaj, szikes talajok, tundratalajok, terra rossa), talajpusztulás, talajerózió, talajvédelem, zonális és azonális

A földrajzi övezetesség

A szoláris és valódi éghajlati övezetesség

Fogalmak

Forgástengely ferdesége – a Föld Nap körüli keringése – szoláris éghajlati övezetek: szoláris forró övezet, szoláris hideg övezet, szoláris mérsékelt övezet – tavaszi és őszi napéjegyenlőség – nyári és téli napforduló – valódi éghajlati övezetesség – éghajlati övezetesség – földrajzi övezetesség – övezet – öv (vidék) – terület

A forró övezet

Fogalmak

Forró övezet – egyenlítői öv – mindennapos esők öve (kétszakaszos esők öve) – átmeneti öv – nyári esők öve – térítői öv – monszun vidék -a passzát szélrendszer fel- és leszálló ága – esőerdő – többszintes lombkoronaszint – fánlakó növények – trópusi vörösföld – szavanna: nedves, száraz, tüskés szavanna – galériaerdő – dél-ázsiai monszunerdő (dzsungel)

Meleg mérsékelt öv

Fogalmak

Meleg mérsékelt (szubtrópusi) öv: mediterrán területek, monszunterületek – valódi mérsékelt öv – hideg mérsékelt (szubarktikus) öv – keménylombú erdő – macchia – fahéjszínű talaj – terra rossa

Valódi mérsékelt öv

Fogalmak

Valódi mérsékelt öv: óceáni területek, mérsékelt szárazföldi területek, szárazföldi területek, szélsőségesen szárazföldi területek – lombhullató erdő – barna erdőtalaj – erdős puszta – füves puszta – feketeföld – mérsékelt övezeti félsivatag és sivatag – sivatagi vázta –

Hideg mérsékelt öv

Fogalmak

Hideg mérsékelt öv – tajga – podzoltalaj

A hideg övezet

Fogalmak

Sarkköri öv – sarkvidéki öv – tundra – erdős tundra – tundratalaj – „örök fagy” – fagyos talajfolyás – erdőhatár – fahatár – hóhatár

Társadalmi folyamatok a 21. század elején

A világ népességének gyarapodása, a népesség földrajzi eloszlása

Fogalmak

Népességföldrajz, demográfia, természetes szaporodás, túlnépesedés, természetes fogyás, népesedési szakaszok, népességrobbanás születésszabályozás, népsűrűség, népességkoncentráció, belső vándorlás, ingázás, vendégmunkás, interkontinentális vándorlás, bevándorló, nemzetközi népességmozgás, menekült

Demográfiai folyamatok

Fogalmak

Korfa, fiatalodó, elöregedő társadalom, születéskor várható élettartam, kor- és foglalkozási szerkezet, aktív kereső, foglalkozási szerkezet, gazdasági szektorok (primer, szekunder, terciér, kvaterner), foglalkozási átrétegződés

Fejlődő országok – fiatalodó társadalom – háromszög alakú korfa.

Településtípusok

Fogalmak

Településideiglenes (mozgékony) és állandó település, magányos (szórvány-) és csoportos település, tanya (szórt, sor-, bokortanya), farm, falvak, központi funkció, szabálytalan alaprajzú (halmazfalú), útifalu, szabályos alaprajzú falu, kör-, törpe, apró- és óriásfalú, alvótelepülés, város, városiasodás, ellenvárosodás

Összefüggések

Természeti erőforrások – települések kialakulása.

Társadalmi, gazdasági tényezők – településfejlődés, településhálózat kialakulása. Életmód – településtípusok ki- és átalakulása. Foglalkozási szerkezet átalakulása – települési szerepkörök változása.

Urbanizáció

Fogalmak

Város, központi szerepkör, vonzáskörzet, várostípusok, urbanizáció: városiasodás és városodás, nyomornegyed, elővárosodás, településhalmaz (agglomeráció), alvótelepülés, bolygóváros, gettósodás, metropolisz, óriásváros (megalopolisz), körgyűrűs-övezetes városszerkezet, belső munkahelyöv (city), belső lakóöv, slum, külső munkahelyöv, külső lakóöv, kertváros

3.7. 2. Követelmények a 10. osztály számára

A világgazdaság a 21.sz. elején

A világgazdaság építőkövei, az államok

Fogalmak

Állam, nemzetgazdaság, költségvetési hiány (deficit), eladósodás, világgazdaság, gazdasági fejlettség, bruttó nemzeti termék (GDP), bruttó nemzeti jövedelem (GNI), árfolyam, vásárlóerő-paritás, alacsony, közepes és magas jövedelmű országok, fejlődő országok, társadalmi egyenlőtlenség, szociális háló, életszínvonal, életminőség, HDI

Összefüggések

- Nemzetgazdaság és világgazdaság,
- Az állam szerepe a piacgazdaságban,
- GDP, GNI mint a gazdasági fejlettség mércéje,

HDI és az életminőség.

A gazdasági és foglalkozási szerkezet

Fogalmak

Társadalmi és földrajzi munkamegosztás, gazdasági és foglalkozási szerkezet, primer, szekunder, terciér és kvaterner szektor, posztindusztriális társadalom, infrastruktúra, extenzív és intenzív

gazdasági fejlődés, termelékenység, foglalkozási átrétegződés, aktív kereső, munkanélküliség, kutatás-fejlesztés (K+F), humán erőforrás, versenyképesség

Nyertesek és vesztesek a világgazdaságban

Fogalmak

Piac, cserekereskedelem, barter, kereslet, kínálat, világgazdasági pólus, szakosodás, centrum térség, Triád, periféria, félperiféria, tradicionális gazdaság, duális gazdaságszerkezet, világgazdasági erőtér, szolgáltatás-kereskedelem, külkereskedelmi áruszerkezet, működő tőke, cserearány, világgazdasági korszakváltás, kamat, infláció, rögzített és változó kamatozású hitel, adósságszolgálat, hitelképesség, adósságspirál, adósságcsapda, átütemezés

A multik és a globalizáció

Fogalmak

Transznacionális vállalat (TNC), leányvállalat, intrafirm kereskedelem, fúzió, kartell, vertikális termelési integráció, komplex integráció, kiszervezés, világtermék, globalizáció, liberalizáció, szubvenció, Világkereskedelmi Szervezet (WTO), nemzetközi verseny

Európa regionális földrajza

A Római Szerződéstől az Európai Unióig

Fogalmak

Integráció, Római Szerződés, szabadkereskedelmi övezet, Európai Gazdasági Közösség, vámunió, vendégmunkás, gazdasági és pénzügyi unió, politikai unió, euró, euró-zóna, Európai Bizottság, Európai Parlament, Schengeni Egyezmény

Összefüggések

- Az Európai Unió kialakulásának okai,
- Az integráció lépései

A Benelux-államok

Fogalmak

Nemzetközi munkamegosztás, Benelux gazdasági unió, agglomeráció, belterjes (intenzív) mezőgazdaság, állattenyésztés, tejtermékek, sertés-és baromfitenyésztés, zöldség- és virágkertészet, területi és kulturális önkormányzat (autonómia), elektronika, kőolaj-finomítás

Nagy-Britannia

Fogalmak

gyarmatbirodalom, a világ ipari műhelye, megmerevedett gazdasági szerkezet, „zöld Anglia”, „sárga Anglia”, szénbányászat, vaskohászat, textilipar, szerkezetváltás, értéktőzsde, világváros (globális város)

Németország

Fogalmak

NSZK, NDK, újraegyesítés, gazdasági nagyhatalom, területi fejlettségi különbség, tranzitútvonall, Ruhr-vidék feketekőszén, kohászat, nehézipar, szerkezeti válság, kutatás-fejlesztés, autóipar, vegyipar, környezeti válság, környezetvédelmi ipar

Észak-Európa

Fogalmak

Közös kulturális örökség, történelmi összefonódás, gazdasági és politikai együttműködés, termelési szakosodás, élelmiszeripar, szövetkezeti mozgalom, fenyőerdő, vegyes és lombos erdő, cellulóz-és papíripar, fafeldolgozás, bútoriipar
tengerhajózás, halászat, halfeldolgozás, szénhidrogén-bányászat, vízenergia, geotermikus energia, szélfarm, vasérc, alumíniumkohászat, színesfémkohászat, acélgégyártás, nagyarányú tőke kivitel, kutató-fejlesztő tevékenység, jóléti társadalom
Kelet-Közép-Európa és Délkelet-Európa

Fogalmak

Szocializmus, állami tervgazdálkodás, KGST, eladósodás, rendszerváltozás, privatizáció
reprivatizáció, kártalanítás, vagyónjegy, munkanélküliség
piacváltás, külföldi befektetés

Oroszország

Fogalmak

Pártállami diktatúra, kollektivizálás, kolhoz, Független Államok Közössége, föderatív állami berendezkedés, övezetesség, transzszibériai vasút, energia, nyersanyag, iparvidék

Távoli országok földrajza

Az Amerikai Egyesült Államok, Az USA gazdasága

Fogalmak

NATO, NAFTA, monopólium, multinacionális vállalat, tömegáru-termelés, konjunktúra, recesszió, túltermelési válság, tőke kivitel, posztindusztriális társadalom, bevándorlás, agyelszívás (brain drain), tudományos-technikai forradalom, szabadkereskedelem
farm, övezetes mezőgazdaság, biotechnológia, kutatás-fejlesztés (K+F), katonai-ipari komplexum

USA: az északi, déli és a nyugati körzet

Fogalmak

Megalopolisz, globális város, city, peremváros, szuburbia, bolygóváros, szórványtelepülés, kohászat, autógégyártás, városellátó övezet, kukoricaöv, szójatermesztés, sertés- és marhahizlálás, malom- és húsiipar, atomipar, hadiipar, űrkutatás, idegenforgalom, földimogyoró- és dohánytermesztés, fafeldolgozás, iparszerű baromfinevelés, déligyümölcs-ültetvények, konzervgégyártás, hurrikán, mikroelektronika, Szilícium-völgy, atomipar, hadiipar, repülőgégyártás, filmipar, nemzeti park, gejzír, öntözéses gazdálkodás, indián rezerváció, fotokémiai szmog

Latin-Amerika

Fogalmak

Mulatt, mesztic, kreol, földbirtok-koncentráció, latifundium, ültetvény, külterjes gazdálkodás, monokultúra, magassági övek, cukornád-, kávé-, banán- és szójatermesztés, esőerdő, szavanna, fakitermelés, szarvasmarha-tenyésztés, kőolaj-, vasérc-, bauxit-, rézércbányászat, kohászat, importhelyettesítés, vámszabad terület, eladósodás, luxus-idegenforgalom, adóparadicsom, offshore-cég

Japán

Fogalmak

Technopolisz, beszállító és összeszerelő üzem, robottechnika, termelés-szervezés, exportösztönző gazdaságpolitika, technológia-export, hajóépítés, autógyártás, nukleáris háttérpar

Az újonnan iparosodó országok

Fogalmak

Importhelyettesítő ipar, pénzügyi szabályozók, ültetvényes gazdálkodás, olajpálma- és rizstermesztés, ónérc-bányászat, kőolaj- és földgáztermelés, fakitermelés, kínai bevándorlás, agglomeráció, óriásváros, ASEAN

Kína

Fogalmak

Demográfiai robbanás, népesedéspolitika, egy-gyermekes családmodell, éhínség, teraszos művelés, öntözéses gazdálkodás, szubtrópusi monszun éghajlat, árasztásos rizstermesztés, többszöri aratás, talajerő-utánpótlás, tőkekivitel, árudömping, külkereskedelmi mérleg, különleges gazdasági övezet

India

Fogalmak

Trópusi monszun éghajlat, hindu és mohamedán vallás, kasztrendszer, szövetségi állam, demográfiai robbanás, szoftverfejlesztés, szolgáltatások exportja

Összefüggése

-Az indiai szubkontinens felosztása

-Elmaradott mezőgazdaság

-A kézművességtől a szoftveriparig

Észak-Afrika és a trópusi Afrika

Fogalma

Mediterrán gazdálkodás, oázisgazdálkodás, öntözéses földművelés, kőolaj- és földgáztermelés, idegenforgalom, nomád pásztorkodás, szikesedés, OPEC, vendégmunkás, iszlám, hagyományos és ültetvényes mezőgazdaság, kapás földművelés, égető-talajváltó gazdálkodás, ugarolás, monokultúra, duális szerkezetű mezőgazdaság, nomád pásztorkodás, túllegeltetés, elsivatagosodás, demográfiai robbanás, eladósodás, szafariturizmus, kézműipar

Összefüggések

Közös vallás és kultúra, Szénhidrogén-kitermelés és gazdasági fejlődés, Eltérő adottságok, eltérő fejlődési utak, Duális gazdaság, A gazdasági fejlődést nehezítő tényezők

Jövők sorskérdései

Földünk - a túlzásúfolt bolygó

Fogalmak

Demográfiai robbanás, demográfiai átalakulás, természetes szaporodás, népességfogyás, elöregedés, születésszabályozás, népesedéspolitikai, termékenységi arányszám, városodás, dezurbanizáció, városi régió, óriásváros (megaváros), ökológiai folyosó

Összefüggések

- A környezeti válság gyökerei
- A népességrobbanás következményei

Féktelenül növekvő városok

Bőség és éhínség között

Fogalmak

Eltartóképeség, túlnépesedés, vándorlás, mennyiségi és minőségi éhezés, éhségövezet, túlfogyasztás, fizetőképes kereslet, zöld forradalom, kemizálás, földbirtok-koncentráció, társadalmi egyenlőtlenség, biotechnológia, génkezelt növények, talajpusztulás (erózió), túllegeltetés, elsivatagosodás, túlhalászás

Összefüggések

- Eltartóképeség és túlnépesedés
- A „zöld forradalom” hatásai

Elfogyó termőföld és víz

Fogalmak

Eltartóképeség, túlnépesedés, vándorlás, mennyiségi és minőségi éhezés, éhségövezet, túlfogyasztás, fizetőképes kereslet, zöld forradalom, kemizálás, földbirtok-koncentráció, társadalmi egyenlőtlenség, biotechnológia, génkezelt növények, talajpusztulás (erózió), túllegeltetés, elsivatagosodás, túlhalászás

Összefüggések

- Eltartóképeség és túlnépesedés
- A „zöld forradalom” hatásai

Elfogyó-e a Föld kincsei? A fenntartható fejlődés kérdőjelei

Fogalmak

Megújuló és meg nem újuló (fogyó) természeti erőforrás, újrahasznosítás, elsődleges és másodlagos energiaforrás, energiagazdaság, energiaszerkezet, energiaválság, energiahatékonyság, alternatív energiaforrás, biomassa, bioüzemanyag, OPEC fenntartható fejlődés, egyensúly, ökológiai lábnyom, nemzetközi összefogás, civil környezetvédő szervezet, WHO, UNICEF, FAO, UNESCO, UNEP, WWF

Összefüggések

A természeti erőforrások típusai. Hogyan csökkenthető az energiaéhség? Új energiaforrások nyomában. A fenntartható fejlődés gondolata. Összefogás a Föld jövőjéért

3.8. Biológia

3.8.1. Követelmények a 10. osztály számára

I. félév

Rendszertani kategóriák ismerete,
Vírusok, baktériumok összehasonlítása, felépítésük, betegségeik,
Eukarióta egysejtűek állatai, növényei, jellemzésük,
Növények önfenntartó életműködése, önfenntartó szervei (gyökér, szár, levél jellemzése),
Növények fajfenntartó szervei (virág, termés),
Virágtalan és virágos növények szaporodása és egyedfejlődése,
Növények, növényi hormonok (auxin, gibberelin, citokinin) jellemzése,
Növények ingerlékenységének (taxis, tropizmus, nasztia) jellemzése,
Növényvilág rendszere (moszatok, mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők) általános jellemzése,
Gombák törzsének ismerete, csoportosítása,
Növényi sejtek, szövetek általános jellemzői.

II. félév

Állati sejt általános jellemzése (mitokondrium, Golgi készülék, lizoszóma) működésének ismerete,
Állati szövetek csoportosítása és jellemzése,
Állatok önfenntartó működése – állatok kültakarója, mozgása, táplálkozása, légzése, anyagszállítása, kiválasztása, szaporodása, egyedfejlődése,
Állatok hormonális és idegi szabályozásának ismerete,
Állatok érzékszervei és kommunikációjának ismerete,
Állatok viselkedési típusai (öröklött és tanult magatartásformák – feltétlen és feltételes reflex, kulcsinger, szupernormális inger fogalma),
Állatok létfenntartási és szaporodási viselkedése példákkal,
Állatok kommunikációjának típusai (kémiai, vizuális, akusztikus kommunikáció),
Ökológiai rendszerek általános jellemzőinek ismerete (ökológia fogalma, tűrőképesség, élő és élettelen környezeti tényezők,
Ökológiai rendszerek anyag és energia áramlása (szén, víz körforgása),
Populációk és társulások szerkezete és változásai, kölcsönhatásai (kommenzalizmus, szimbiózis, antibiózis, predáció).

3.9. Rajz, vizuális kultúra

3.9.1. Követelmények a 9. osztály számára

I. félév

gyakorlati rész: egy elvont gondolat, érzés megjelenítése szíkontrasztok alkalmazásával

elméleti rész: művészettörténeti ismeretek teszt (őskor, ókor)

követelmény: a feladathoz szükséges eszközök megléte (A4-es papír, szabadon választott színes technikához eszközök pl. vízfesték, tempera, ecset, vizes edény, filctoll, színes ceruza stb.)

II. félév

gyakorlati rész: axonometrikus vagy perspektivikus szerkesztéssel tervezett egyszerű épület ábrázolása

elméleti rész: művészettörténeti ismeretek teszt (őskor, ókor, keresztény művészet, gótika)

követelmény: a feladathoz szükséges eszközök megléte (A4-es papír, ceruza, vonalzó)

3.9.2. Követelmények a 10. osztály számára

I. félév

gyakorlati rész: egyszerű tanulmányrajz készítése egy térbeli formáról

elméleti rész: művészettörténeti ismeretek teszt (reneszánsz, barokk)

követelmény: a feladathoz szükséges eszközök megléte (A4-es papír, puha ceruza)

II. félév

gyakorlati rész: kép és szöveg témakörben készített szabad kompozíciós feladat

elméleti rész: művészettörténeti ismeretek teszt (reneszánsz, barokk, újkor, XX. század művészete, kortárs képzőművészet)

követelmény: a feladathoz szükséges eszközök megléte (papír, szabadon választott rajzeszközök, segédanyagok, pl. ragasztó, újságpapír stb.)

3.10. Testnevelés

3.10.1. Követelmények a 9. osztály számára

Elméleti vizsgakérdések

5 kérdésre írásbeli válasz 1.-Sportági szabályismeretből (atlétika, kézilabda, kosárlabda, kézilabda, röplabda,torna, önvédelem)

Értékelés

2.-Olimpia történeti ismeretek

3.-Magyar sporttörténet

1 -helyes válasz elégtelen

2- helyes válasz elégséges

3 -helyes válasz közepes

4 -helyes válasz jó

5 -helyes válasz jeles

Atlétika

Dobások

Súlylökés 3kg-4kg

Technikai bemutatás

Minimum szint

5m-fiu

3m-lány

Futások

60m síkfutás térdelőrajt

Minimum szint

F-11mp

L-13 mp

Ugrások

Magasugrás

Technikai bemutatás lépő, flopp.

Minimum szint

F-110 cm

L-90 cm

Távolugrás

Technikai bemutatás -guggoló technika

Minimum szint

F-350 cm

L-300 c

Torna

Talaj

fejállásba,

Összetett talajgyakorlat (guruló átfordulás előre, hátra, emelés
lendület kézállásba, mérlegállás,)

Ugrószekrény-4/5 része keresztbe állított-guggoló átugrás

Röplabda

Kosárérintés

Alkarérintés

<i>Kosárlabda</i>	Alsónyitás
	Forgás szabály alkalmazása
	Labdavezetés megállás-indulás
	Sarkazás
	Fektetett dobás
	Tempó dobás
<i>Kézilabda</i>	Emberfogásos védekezés
	Labdavezetés
	Lövés támaszból
	Lövés felugrásból
<i>Önvédelem</i>	Védő lábmunka
	Ökölvívó alapállásban mozgás
	Jobb-balegyenes
	Horogütés
	Ütések védeése
	Judó gurulások
	Judó esések
	Judo dobások-o soto gari
Szituációs támadó esetek	
<i>Úszás</i>	
	Mellúszás F- 50 m L-.25 m
<i>Erőfejlesztés</i>	Hasizom gyakorlat- felülés F-40 L -25
	Fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás F-15 L-10
	800m síkfutás

3.10.2. Követelmények a 10. osztály számára

Elméleti feladatok.

5 kérdésre válasz, írásban:

- 1.-Sportági szabályismeretek (kézilabda, kosárlabda, röplabda, atlétika, torna, küzdősportok, úszás)
- 2.- Magyar sporttörténeti ismeretek
- 3.- Magyar sporteredmények, sportolók.

Értékelés:	1 -helyes válasz	elégtelenre
	2.- helyes válasz	elégséges
	3.-helyes válasz	közepes
	4.-helyes válasz	jó
	5.-helyes válasz	jeles

Atlétika

Futógyakorlatok-	60 m síkfutás időre	F- min. szint 11 sec. L- 13 sec
	800m síkfutás	F- 3 perc L- 3.50 perc
Ugrások	Magasugrás	F-120cm L-110 cm
	Távolugrás	F-400 cm L 350 cm
Dobások	Súlylökés ¾ kg	F-550 cm L-350 cm
	Kislabdadobás	F-25 m L-18 m

Torna

Összetett talajgyakorlat : Repülő guruló átfordulás előre
Lendület kézállásba
Fejállás 3 mp
Mérlegállás
Cigánykerék
Tarkóállás
Összekötő elemek.

Ugrószekevény 3-5 r. Hosszába- felguggolás
átterpesztés
guruló átf.
Széltébe- Vetődéses átugrás
Átguggolás

Gerenda Összetett gyakorlat-leugrással

Kosárlabda

Labdavezetés 1:1 es védő ellen- fektetett dobás
tempódobás
leforgás
sarkazás
indulás-megállás

Emberfogásos védekezés
Területvédekezés-zóna
Játék-streetball-

Röplabda

Nyitások (alsó-felső) céltárgyra
Nyitás fogadás- feljátszás
Leütés felugrásból
Ejtés
Sáncolás
Játék-strandröplabda

Kézilabda

Labdavezetés védővel szembe- felugrásos lövés
lövés támaszból

bejátszás-beállónak

Társtól kapott labdával indulócsel, lövés befejezéssel
Védőmozgások előre és hátra-támaszlövés blokkolás.
Játék-strandkézilabda

Úszás

Mellúszás-légvétellel 50 m
Gyorsúszás légvétellel 20m
Hátúszás 20 m
Vízből mentés

Lövészet

10m.- 25 lövés leadása

Küzdősportok

Ökölvívás- játékos mérkőzések
Judó földharc küzdés
Birkózás grundbirkózás
Önvédelem szituációs feladatok teljesítése

Erőfejlesztésnem

Hasizom gyakorlat Felülés F-30
L-20
Fekvenyomás
F-20 kg- 12 kinyomás
L 15 kg 10 kinyomás

Értékelés:

Elégtelen Vizsgán nem jelent meg
Évisméltésre utasítva A sportági tárgyakban láthatóan nincs ismerete a sportágról.
Az írásbeli és az erőfejlesztés feladatait nem, vagy elégtelenre teljesíti
Elégséges Az írásbeli eredménye elfogadható és az erőfejlesztést teljesíti
Minimális sportági ismeretekkel rendelkezik
Hozzáállása biztató.
Közepes Írásbeli eredménye jó és az erőfejlesztést teljesíti.
Sportági ismereteit legalább 60 %-ra teljesíti.
Hozzáállása jó
Jó Írásbeli eredménye kitűnő az erőfejlesztést kiválóan teljesíti
Sportági ismereteit legalább 70 %-ra teljesíti
Hozzáállása kitűnő
Jeles Írásbeli eredménye kimagasló, az erőfejlesztést az átlag felett teljesíti
Sportági ismeretei kitűnőek
Hozzáállása dicséretes
Jeles és jó eredményt csak azok kaphatnak akik magántanulóként
vannak nyilvántartva, illetve igazoltan hiányoztak az óráról (betegség,
kikérő stb)

3.11. Gazdasági és jogi ismeretek

3.11.1. Követelmények a 9. osztály számára

Mikrogazdasági alapok

Gazdasági alapfogalmak

Termelési tényezők

Gazdasági körforgás

A fogyasztói magatartás és a kereslet

Piaci alapfogalmak, szereplők, piaci mechanizmus

A fogyasztói döntést befolyásoló tényezők

A fogyasztó döntési mechanizmusa, a racionalizálási elv érvényesülése a fogyasztói magatartásban

Az egyéni és a piaci kereslet

A vállalat termelői magatartása és a kínálat

A vállalat környezete, piaci kapcsolatai, formái

A termelés technikai, gazdasági összefüggései

A termelés költségei, a költségfüggvények

A piac formái és a kínálat

A piacszabályozás

Gazdálkodás, gazdaságosság

Költség, kiadás, ráfordítás bevétel fogalma

A fedezeti összeg

A vállalkozás gazdálkodásának eredménye

A vállalkozások alapítása, működése

A vállalkozásokról általában, a kis- és középvállalkozások jellemzője

Az egyéni vállalkozás jellemzői, alapítása, szüneteltetése, megszűnése

A társas vállalkozások formái, sajátosságai

A társas vállalkozások alapítása, működése

A társas vállalkozások megszűnése

Csődeljárás, felszámolási eljárás

Cégnyilvántartás

A vállalkozás szervezete

A vezetés fogalma, vezetési szintek

A vezetői tulajdonságok, vezetők feladatai

A vezetés és irányítás információ bázisa

A controlling tevékenység szerepe

3.11.2. Követelmények a 10. osztály számára

A gazdasági élet szereplői, az állam feladatai

Makrogazdasági fogalmak, gazdasági folyamatok.

A makrogazdaság szereplői, a gazdasági szférák jellemzői

A makrogazdaság piacai

Az állam feladatadatai, az állam gazdasági szerepe
Monetáris és fiskális politika
Az államháztartás rendszere
A központi költségvetés szerkezete, főbb bevételi forrásai és kiadásai

A nemzetgazdaság ágazati rendszere

A nemzetgazdaság fogalma és ágazati rendszere
A gazdasági alanyok (szereplők) főbb csoportjai (vállalat, háztartás, állam, stb.)
A termelés tényezői (föld, munka, tőke, vállalkozás, információ) és kölcsönhatásuk
A tulajdonviszonyok és gazdasági koordinációs mechanizmusok Nemzetgazdasági ágak, ágazatok, alágazatok és szakágazatok, a nemzetgazdaság teljesítménykategóriái és mérések
A bruttó kibocsátás, a bruttó és nettó hazai termék
A bruttó és nettó nemzeti jövedelem nominál- és reálértéke
A gazdasági növekedés, a nemzeti vagyoni fogalma, részei

A marketing alapjai

Marketing alapfogalmak
A marketing szerepe a vállalkozásban
Piackutatás
Marketingmix
Marketingstratégia
A reklámtevékenység jogi eszközei

Jogi alapismeretek

A jog lényege, fogalma, funkciói
A jogforrás és jogforrási hierarchiája
A jogviszony
A jogi norma szerkezete, megjelenése, érvényessége
A jogalkotás. A jogrendszer felépítése, tagozódása
A gazdaság és a jog közötti viszony, a jogrend szerepe a gazdaságban
A jogszabályok értelmezése, jogalkalmazás

Tulajdonjog

A tulajdon fogalma, tartalma, a tulajdonost megillető jogosultságok
A birtoklás és birtokvédelem
A használat és hasznok szedése
A rendelkezés joga
A tulajdonjog korlátozásai
Eredeti és származékos tulajdonszerzés

A kötelmi jog

Szerződések fogalma, fajtái
A szerződésekre vonatkozó közös szabályok: szerződéskötés
A szerződés érvénytelensége, módosítása, megszűnése
A szerződés teljesítése, a szerződés megszegése
A szerződés megerősítése, biztosítékadás (foglalók, kötbér, kezesség)

A szerződések legfontosabb szabályai: adásvétel, bérlet, letét, megbízás, vállalkozás, szállítás, fuvarozás, hitel- és kölcsönszerződés, bankszámla- és betétszerződés, folyószámla-szerződés, lízing, követelésvétel, biztosítás

3.12. Ügyviteli gyakorlat

3.12.1. Követelmények a 9. osztály számára

Tízujjas vakírás

Tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével

Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással.

A jelek szabályai

A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alapján

A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai

3.12.2. Követelmények a 10. osztály számára

Szövegformázás

A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai

Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, előfej, élőláb stb.

Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb.

Szimbólumok, képek beszúrása, formázása

Levelezés és iratkezelés

A levél fajtái, formai ismérvei

A hivatalos levelek fogalmazásának tartalmi szempontjai

A beadványok (kérvény, kérelem, fellebbezés, stb.)

Az egyszerű ügyiratok fajtái (nyugta, elismervény, meghatalmazás, stb.)

A projektdokumentumok, nyomtatványok, irat- és szerződésminták értelmezése

Közigazgatási szerv, intézmény, gazdálkodó szervezet, levelei (értesítés, meghívó, igazolás, engedély stb.), a szerződésekkel kapcsolatos ügyiratok.

A vállalkozások, szervek, intézmények belső, levelei (jegyzőkönyv, emlékeztető, feljegyzés, stb.)

Üzleti levelezés (ajánlat, megrendelés, teljesítés, a teljesítés zavarai, szállítás stb.)

Munkaviszonnyal kapcsolatos levelek (önéletrajz, pályázat, munkaszerződés, stb.)

Az alkalmazott irodatechnikai eszközök használata

Az ügyiratkezelés alapfogalmai

Az irattározás kellékei, eszközei

Az iratkezelés gyakorlata (postabontás, érkeztetés, iktatás, stb.)

Üzleti kommunikáció

Az emberi kommunikáció alapvető felfogásai és általános modellje

Magatartás és önismeret: célhierarchia, életszervezés, a céltól a tettig, az önismeret és emberismeret, az image kialakítása

Hatékony kommunikáció: a verbális és nem verbális kommunikációs csatorna

Tárgyalási, konfliktuskezelési, érvelési technikák

Üzleti protokoll szabályai

A szerződéskötés gyakorlata: szerződések készítése gyakorlati szituációk alapján

3.13. Kémia

3.13.1. Követelmények a 9. osztály részére

A tanulók legyenek képesek az alapvető kémiai ismeretek írásban és szóban történő jellemzésére. Ismerjék a laboratóriumi munka rendszabályait, a vegyszerek veszélyességét. Ismerjék fel az alapvető kísérleti eszközöket, legyenek képesek ezekkel egyszerű kísérleteket végezni, a kísérletet vázlatrajzokkal rögzíteni és magyarázni. Ismerjék az alapvető környezetvédelmi problémákat. Környezetünk alapvető anyagait tudják csoportosítani, ismerjék a tiszta és keverékanyag fogalmát, az elem és vegyület, fém, nem fém, oldat és elegy fogalmát. Tegyenek különbséget a tiszta anyag és a keverék között, tudják csoportosítani környezetünk anyagait ebben a rendszerben.

Ismerjék és röviden jellemezzék környezetünk anyagainak összetételét. Legyenek tisztában az anyagok halmazállapotaival és a halmazállapotok változásaival. Ismerjék a keverékek alapvető szétválasztási módszereit. Legyenek képesek egyszerű tömeg %-os számítási feladatok elvégzésére. Ismerjék a töményítés és a hígítás módjait. Legyen tisztában a grafikonrajzolás technikájával és a grafikon értelmezésével.

Ismerjék az anyag részecsketermészetét, és tudják jellemezni az anyagot felépítő részecskék szerkezetét, tulajdonságait. Ismerjék és tegyenek különbséget a részecske és a halmaz tulajdonságai között. Tudják definiálni az atom és molekula, az elem és vegyület fogalmát. Ismerjék az elemek periódusos rendszerét, legyenek tisztában azzal, hogy mit olvashatnak ki a periódusos rendszerből! Legyenek tisztában az atomok stabilizációs törekvésével és lehetőségeivel. Ismerjék az egyszerű ionokat, alkossanak belőlük ionvegyületeket.

Ismerjék a kémiai kötések fogalmát, jellemezzék röviden a kovalens, ionos és fémes kötés lényegét. Tudják, hogy vannak gyengébb, másodrendű kötések az anyagi halmazok kialakulásánál. Tudják jellemezni az egyes rács típusokat, 1-1 példán keresztül az adott rács típusba tartozó anyagok legjellemzőbb tulajdonságait. Legyenek tisztában a moláris tömeg, részecskeszám, moláris mennyiségek fogalmával és tudjanak elvégezni alapvető számítási feladatokat az anyagmennyiséggel kapcsolatban.

Tegyenek különbséget fizikai és kémiai változás között. Értsék a kémiai egyenlet jellemzőit, tudjanak felírni alapvető proton- és elektronátadással járó kémiai reakciókat.

3.13.2. Követelmények a 10. osztály részére

Ismerjék az anyag részecsketermészetét, és tudják jellemezni az anyagot felépítő részecskék szerkezetét, tulajdonságait. Ismerjék és tegyenek különbséget a részecske és a halmaz tulajdonságai között. Tudják definiálni az atom és molekula, az elem és vegyület fogalmát. Ismerjék az elemek periódusos rendszerét, legyenek tisztában azzal, hogy mit olvashatnak ki a periódusos rendszerből! Ismerjék az elektronhéjak kiépülésének folyamatát! Legyenek tisztában az atomok stabilizációs törekvésével és lehetőségeivel. Ismerjék az egyszerű ionokat, alkossanak belőlük ionvegyületeket.

Ismerjék a kémiai kötések fogalmát, jellemezzék röviden a kovalens, ionos és fémes kötés lényegét.

Ismerjék a sav és a bázis fogalmát, a kémhatás és az indikátorok jellemzőit. Ismerjék az oxidáció és redukció értelmezését. Ismerjék a gyors égés és a lassú égés különbségeit. Ismerjék a tűzoltás lehetőségeit! Tudjanak példát mondani sav-bázis és redoxi reakciókra a leggyakrabban használt savak és bázisok felhasználásával.

Ismerjék meg a szerves és szervetlen vegyületek közötti alapvető különbségeket. Tudják, hogy a szénhidrogének hogyan csoportosíthatók, hogyan írhatók fel konstitúciós képlettel. Ismerjék meg az izoméria fogalmát, tudjanak alkánokat elnevezni a genfi nomenklatura szerint.

PSZICHOLÓGIAI ÉS PEDAGÓGIAI ISMERETEK tantárgy különbözeti vizsga témakörei

9. osztály

Bevezetés a pszichológiába	Pszichológia fogalma, tárgya, ágai Pszichológia vizsgáló módszerek
A lelki jelenségek idegrendszeri alapjai	Az idegrendszer A reflexív, feltételes és feltétlen reflex A lelki jelenségek jellemzői
Az érzékelés	Az érzékelés fiziológiai alapjai A receptorok osztályozása
Az észlelés (2 óra)	Az észlelés sajátosságai és feltétele Tér-, idő és mozgásészlelés Érzéki csalódások
A figyelem	A figyelem általános jellemzése A figyelem fajtái A figyelem tulajdonságai
Az emlékezés (2óra)	Az emlékezés fogalma Az emlékezés alapfolyamatai A megőrzés és felejtés Az emlékezés fajtái
A képzelet	A képzelet fogalma és kialakulása A reprodukív és az alkotó képzelet Álom és ábránd
A gondolkodás (2óra)	A gondolkodás fogalma és lényeges jegyei A gondolkodás fajtái A gondolkodás folyamata A gondolkodás műveletei
Intelligencia és kreativitás	Az intelligencia és kreativitás fogalma Az alkotás folyamata Az intelligencia, mint helyzetmegoldás
A tanulás - pszichológia	A tanulás fogalma Klasszikus kondicionálás Operáns kondicionálás Belátásos tanulás Verbális tanulás Szociális tanulás
Tudat, tudatállapotok	Az ember tudatállapotai A személyiség részei (ösztön én, én, felettes én)

A cselekvések lélektana	Motiváció, szükségletek rendszere Motívumok, motívumtanulás
Az érzelmek	Alap-érzelmek, érzelmi intelligencia Az érzelmek fejlődése Az érzelmek összetevői Az érzelmek osztályozása
Félelem és szorongás	A szorongás A normál és kóros szorongás A félelem A félelem fajtái
<i>Szociálpszichológia</i>	
A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre	Az egyén és a társadalom. A társas együttélés szabályai. A társak szerepe az emberek életében. Konformitás.
Kapcsolatok és az interakció	Kapcsolatok fogalma, fajtái, megjelenési formái. Az interakció folyamata. Társadalmi és szociális szükségletek. Különbségek és hasonlóságok a kapcsolatokban.
Társas befolyásolás	A csoport hatása az egyénre. Társas serkentés, társas gátlás, a társas lazsálás, járókelők közömbössége
Konformitás	Engedelmesség, behódolás szociálpszichológiai kísérletek
A vezető hatalma	A vezető Vezetési stílusok (autokratikus, laissez faire, demokratikus) A vezető hatása az egyénre
A csoport hatása az egyénre	A csoportban élés szükségessége A csoport fogalma, fajtái
Csoportdinamika	Csoportszerveződés Csoportjelenségek csoportnormák csoportértékek csoportszerepek
A tömegek világa	Tömeghelyzetek, tömeghatás Tömegviselkedések Tömegjelenségek
Szocializáció	Fogalma, menete, szinterei, jellemzői szocializációs szinterek

10 osztály

1. Fejlődéspszichológia alapfogalmai, módszerei	13. Krízis, krízisintervenció – fejlődési és járulékos krízisek
2. Az élet kezdete, méhen belüli fejlődés	14. Életkorok mentálhigiéniéje, - válságok az életciklusokban
3. A születés, az érett új szülött jellemzői	15. A játék, a tanulás, a munka

	személyiségformáló hatása
4. A csecsemőkor	16. A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban
5. A kötődés, szeparáció, hospitalizáció	17. Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői I.-II,
6. Az óvodáskor	18. Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői III.-IV, SNI, BMZ, fejlesztés szinterei
7. A mese szerepe	19. Társadalmi traumák, társadalmi körülmények pszichikus hatásai - addikciók
8. A játék	19. A veszteségek, a gyász
9. A kisiskoláskor	
10. A prepubertáskor	
11. A serdülőkor – az újjászületés	
12. A felnőtt- és időskor	
13. Fejlődésméletek S. Freud, J. Piaget, E. Erikson	

Európai Üzleti Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola

7632 Pécs, Kertváros utca 2.
Telefon/fax: +36 72 526 556
info@euszki.hu, www.euszki.hu
OM: 200466 FNYSZ: E-000206/2014

Záradék

A házirendet az iskolai Diákönkormányzat a 2016. április 25-én tartott ülésén megtárgyalta és a benne foglaltakkal egyetértett.

Kelt: Pécs, 2016. május 6.

az iskola diákönkormányzatának elnöke

Az iskola házirendjét a nevelőtestület 2016. április 26-án tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Pécs, 2016. május 6.

igazgató

A fenntartó a házirendet 2016. május 25. napján elfogadta.

Kelt: Pécs, 2016. május 25.

fenntartó

A házirend 2016. 09. 01. napján hatályba és visszavonásig érvényes.

igazgató

